

“Ἐργά εἰμι
ἡ ὄδος
καὶ ἡ ἀγνόθεια
καὶ ἡ ἥων,,
(Ἰωάν. ιδ' 6)

“Τὰ ρῆματα,
ἄ ἐργά ζαζω ὅμιν,
συνεῦμα ἔστι
καὶ ἥων ἔστι,,
(Ἰωάν. Γ' 63)

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Τίτλος: Άρχη. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

Έτος 112ον | Ιανουάριος 2022 | 4363

ΠΡΟΣΔΟΚΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ

ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ δὲν στενεύουν τοὺς ὄριζοντές τους. Έχουν ἀνοιχτές τὶς κεραῖες τῆς ψυχῆς τους, γιὰ νὰ συλλαμβάνουν δχι μόνο τὰ μηνύματα τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ μόνο σ' ἔνα ἀπὸ τὰ μηνύματα τοῦ νέου χρόνου νὰ μείνουμε ἀρκεῖ.

Πόσο δύσκολα ὁ ἀνθρωπος συμφιλιώνεται μὲ τὸ πιὸ ἀδιαμφισβήτητο γεγονός, ὅτι τὰ πάντα περνοῦν. Περνοῦν οἱ ἡμέρες καὶ τὰ χρόνια. Περνοῦν οἱ ἐποχές. Περνοῦν ἔθνη καὶ λαοὶ ποὺ μεσουράνουσαν καὶ κατέπλιξαν τὸν κόσμο. Περνοῦν ἄρχοντες καὶ κυβερνῆτες, πλανητάρχες καὶ ἡγήτορες μεγάλων λαῶν ποὺ συνεκλόνισαν τὴν ἀνθρωπότητα. Όλοι αὐτοὶ μιὰ μακρινὴ ἀνάμνηση, εὐχάριστη ἢ δυσάρεστη. Αὐτὴν εἶναι ἡ πραγματικότητα. Καὶ ὅμως ὁ ἀνθρωπος δύσκολα τὴν ἀποδέχεται καὶ μάλιστα ὅσον ἀφορᾶ τὸν ἔαυτό του. Δὲν θέλει νὰ πιστέψει, πῶς καὶ αὐτὸς μιὰ ἡμέρα θὰ περάσει, θὰ φύγει. Δὲν εἶναι γιὰ τὴν γῆ αὐτὴν. Έδῶ εἶναι προσωρινὸς ἐπισκέπτης. Πάροικος καὶ παρεπίδημος. Όδίτης ποὺ κατευθύνεται σὲ ἄλλην χώρα, στὴν αἰώνια πατρίδα. Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν οἱ πολλοὶ τὴν διώχνουν. Δὲν θέλουν κἀντας τὴν σκέπτονται. Καὶ μόνο ἡ θύμησή της τοὺς τρομάζει. Λέες καὶ ἀν τὴν διαγράφουν ἀπὸ τὴν σκέψη τους, τὴν διαγράφουν καὶ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Τακτικὴ καθαρὰ στρουθοκαμπική, ἀνάξια γιὰ τὸν σκεπτόμενο ἀνθρωπο.

Έδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται ἡ μεγάλη διαφορά. Ο Χριστιανὸς βλέπει τὴν πραγματικότητα. Γνωρίζει τὴν προσωρινότητα τοῦ κάθε γῆνιου πράγματος. Βλέπει ἀκόμα καὶ τὴν τραγικότητα τῆς ζωῆς. Ἀποδέχεται τὸ γεγονός τοῦ θανάτου. Καὶ δχι ἀπλῶς τὸ ἀποδέχεται, ἀλλὰ καὶ τὸ περιμένει ψύχραιμα, ἐλπιδοφόρα. Δὲν τὸ ἀντιμετωπίζει περίτρομα. Τὸ ἀντιμετωπίζει μὲ τὸ πρίσμα τῆς αἰώνιότητας καὶ μέσα στὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Δὲν περιμένει ὁ πιστὸς τὸν νέο χρόνο γιὰ νὰ τοῦ θυμίσει ὅτι τὰ πάντα περνοῦν. Προσωρινὰ τὰ γήινα. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν συχνὰ τὴν φέρνει στὸ νοῦ του. Εἶναι ἡ φιλοσοφία του, ἡ ἐμπνευσή του. Όχι μόνο δὲν τὸν τρομάζει καὶ δὲν τὸν ἀπογοπτεύει, ἀλλὰ γίνεται πηγὴ δύναμης γιὰ τὴν ζωὴν του. Γίνεται κινητήρια δύναμη γιὰ ἔργα μεγάλα καὶ δημιουργικά. Η σκέψη ὅτι ὁ χρόνος τῆς παροικίας του ἐδῶ εἶναι βραχύς, τὸν κάνει νὰ ἀνασκούμπωνται, νὰ δραστηριοποιεῖται «ἔως ἡμέρᾳ ἔστιν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι» (Ιωάν. θ' 4).

Αὐτὴν εἶναι μιὰ ἀκόμη οὐδιαστικὴ διαφορά. Αν γιὰ τὸν ἄπιστο, μὲ τὰ φαλιδισμένα φτερὰ τῆς ψυχῆς, χωρὶς μεταφυσικὲς διαστάσεις καὶ πίστη στὴν

αἰώνιότητα, ποὺ ὅλα καταλάγουν σ' ἔνα τάφο, δὲν ἰσχύει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ «φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γάρ ἀποθνάσκομεν», γιὰ τὸν Χριστιανὸ δὲν ἔχει θέση στὴν ζωὴν του μιὰ τέτοια ὑποτιμητική, ἀνάξια γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ὑπόστασή του, ἀρχήν. Ο Χριστιανὸς ἀπολαμβάνει μὲ ἕρεμη συνείδησην καὶ τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, ἀποδίδοντας καὶ γι' αὐτὰ δόξα στὸν Θεό.

Νὰ τὸ μυστικὸ τοῦ Χριστιανοῦ. Ή ἔνωσή του μὲ τὸν Θεό. Αν τὰ πάντα περνοῦν, ὁ Θεὸς μένει καὶ οἱ τοῦ Θεοῦ μένουν ἐπίσης. «Ο κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ»; Μάλιστα. Άλλὰ «ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα», ἀκριβῶς γιατὶ εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς,

μὲ τὸν ζῶντα Θεό, μὲ Αὐτὸν ποὺ ἥλθε στὴν γῆ «ἴνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσι» οἱ πιστεύοντες σ' Αὐτόν.

Τί μεγάλο πράγμα νὰ ζεῖ
ο Χριστιανὸς μὲ τὴν βεβαιότητα πὼς ἡ ζωὴ του
δὲν αἰωρεῖται στὸ κενό,
δὲν εἶναι σκουπήκι ποὺ
θὰ τὸ συντρίψει καὶ θὰ
τὸ ἔξαφανίσει ὁ «παν-

δαμάτωρ χρόνος». Εἶναι τὸ παιδὶ τῆς ἀγάπης τοῦ οὐρανίου Πατέρα.
δύναμης! Νὰ ξέρει, πῶς ἡ ζωὴ του δὲν αἰωρεῖται στὸ κενό, δὲν εἶναι σκουπήκι ποὺ θὰ τὸ συντρίψει καὶ θὰ τὸ ἔξαφανίσει ὁ «πανδαμάτωρ χρόνος». Εἶναι τὸ παιδὶ τῆς ἀγάπης τοῦ οὐρανίου Πατέρα. Καὶ αὐτὴν ἡ ἀγάπη, ἡ ἀπέραντη καὶ ἀσύληπτη, κατέβασε τὸν Μονογενῆ Υἱὸν Θεοῦ στὴν γῆ, γιὰ νὰ θυσιασθεῖ, νὰ χύσει τὸ αἷμα Του καὶ μὲ τὴν Ανάστασή Του, νὰ μᾶς προσφέρει τὴν χαρὰ καὶ τῆς δικῆς μας ἀνάστασης.

Τώρα πιὰ δὲν ἔχει σημασία ἀν περνοῦν οἱ αἰῶνες καὶ οἱ ἐποχές. Αν καὶ ἐμεῖς περνοῦμε. Περνοῦμε ἀπὸ τὴν γῆ αὐτὴν τῶν δακρύων στὴν «καινὴν γῆν» καὶ στοὺς «καινοὺς οὐρανούς», ἐκεῖ ποὺ βασιλεύει «δικαιοσύνη», ἡ ἀτέλειωτη μακαριότητα. Περνοῦμε δχι ἀπὸ τὴν ζωὴν στὸν θάνατο, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν θάνατο στὴν ζωὴν. Καὶ αὐτὴν ἡ βεβαιότητα χρωματίζει ὅλη τὴν γήινη πορεία μας. Αδύνατα καὶ εὐθραυστά πλάσματα εἶμαστε; Ναί, ἀλλὰ βρισκόμαστε μέσα στὸ χέρι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Υπάρχει πιὸ μεγάλη εύτυχία, πιὸ βαθιὰ χαρά, καλύτερη εὐχὴ καὶ γιὰ τὸ νέο ἔτος;

«Πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη»

Νομίζουν μερικοί πώς ό Χριστιανισμός δὲν ἔνδιαφέρεται γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Στρέφει δὲν τὴν προσοχήν του στὸν οὐρανὸν καὶ δὲν τὸν ἀπασχολεῖ ἡ γῆ, ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ προβλήματα του.⁷ Ετσι δημιουργεῖ μιὰ ἐσωστρέφεια στοὺς πιστούς, νὰ κοιτάζουν τὸν ἑαυτό τους, τὴν ψυχήν τους καὶ νὰ μὴ προσέχουν τοὺς ἄλλους. Τὸ θέμα μᾶς τὸ ἔχει εκεκαθαρίσει ὁ Κύριος. Στὴν ἐρώτηση: Ποιὰ εἶναι ἡ ποὺ μεγάλη ἐντολὴ στὸν νόμο; Η ἀπάντησή του σαφής: «Ἄγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου... καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Η ἀγάπη στὸν Θεό δὲν εἶναι ἀληθινή, ἀν δὲν ἀπευθύνεται καὶ στὸν ἄνθρωπο. Ἀν ἀτενίζεις τὸν οὐρανό, χωρὶς νὰ κοιτάζεις καὶ τὴν γῆ, ἀστοχεῖς. Εἰδικότερα ἡ σωτηρία μας δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος νὰ ἐπιτευχθεῖ παρὰ μόνο διὰ τοῦ πλησίου. Σαφῆς καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας: ἀπαιτεῖται «πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη» (Γαλάτ. ε' 6). Πίστη ποὺ ἀποδεικνύεται ζωντανὴ καὶ ἐνεργὸς μὲ τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης. Η γνησιότητά της ἐλέγχεται ἀπὸ τὰ ἔργα.

«Μὴν πεῖς ὅτι μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ βοηθήσω τοὺς ἄλλους. Ἀν εἶσαι Χριστιανὸς ἀδύνατο εἶναι τὸ ἀντίθετο, ἡ ἀδιαφορία δηλαδή. Ὁπως μέσα στὴ φύση ὑπάρχουν τόσα πράγματα ἀναμφισβήτητα, ἔτσι καὶ ἐδῶ. Μέσα στὴ φύση τοῦ Χριστιανοῦ βρίσκεται ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἔνδιαφέρον γιὰ τὸν πλησίον. Ἀν ἰσχυρισθεῖς κάτι διαφορετικό, τότε προσβάλλεις τὸν ἴδιο τὸν Θεό ποὺ ἔχει ὁρίσει ἔτσι τὰ πράγματα. Ἀν πεῖς, πὼς ὁ ἥλιος δὲν μπορεῖ νὰ φωτίζει, προσβάλλεις τὸν Θεό. Ἀν πεῖς, πὼς ὁ Χριστιανὸς δὲν μπορεῖ νὰ ὀφελεῖ, τότε πάλι προσβάλλεις τὸν Θεό καὶ τὸν ἀποκαλεῖς φεύτῃ. Διότι εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ ποῦμε, πὼς ὁ ἥλιος δὲν θερμαίνει καὶ δὲν φωτίζει, παρὰ νὰ ποῦμε, πὼς ὁ Χριστιανὸς δὲν μπορεῖ νὰ φωτίζει καὶ νὰ θερμαίνει. Πιὸ εὔκολο νὰ ποῦμε τὸ φῶς πὼς εἶναι σκότος, παρὰ νὰ ποῦμε πὼς ὁ ἀληθινὸς Χριστιανὸς δὲν εἶναι φῶς. Μή, λοιπόν, λές ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ βοηθᾶς τοὺς ἄλλους. Ἀδύνατο εἶναι τὸ ἀντίθετο γιὰ τὸν Χριστιανούς.»

τὶς ύλικὲς εἴτε τὶς πνευματικές του ἀνάγκες, εἶναι αἱρεστοί. Μᾶς ἀποκόπτει ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Πῶς μποροῦμε νὰ ἀνίκουμε σ' ἔνα σῶμα, νὰ εἴμαστε ζωντανὰ καὶ ὄργανικὰ μέλη ἐνὸς σώματος, δταν ἀδιαφοροῦμε γι' αὐτὸ τὸ σῶμα; Καὶ ποὺ περισσότερο ὅταν τὸ περιφρονοῦμε;

Στὸ μαρτύριο βάδιζε ὁ ἱερομάρτυρας ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὁ ἄγιος Πολύκαρπος καὶ δὲν ξενοῦσε τοὺς ἀδελφούς του: Τόνιζε τὴν ἀξία τῆς ἀγάπης. Η ἀγάπη εἶναι «χριστομίμητος χρηστότης». «Μιμητὰ καὶ ἡμεῖς αὐτὸν (τοῦ Κυρίου) γενώμεθα, μὴ μόνον σκοποῦντες τὸ καθ' ἑαυτούς, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ τοὺς πέλας (πλησίον) (Φιλιπ. β' 4). ἀγάπης γὰρ ἀληθοῦς καὶ βεβαίας ἐστὶν μὴ μόνον ἑαυτὸν θέλειν σώζεσθαι, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς». Ἀληθινή, δηλαδή, καὶ γνήσια ἀγάπη εἶναι νὰ μὴν ἐνδιαφερόμαστε μόνο γιὰ τὴ δική μας σωτηρία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀδελφῶν μας.

Η ἦδια φωνὴ ἀντηκεῖ καὶ ἀπὸ τὸ χρυσὸ στόμα τῆς Ἐκκλησίας: «Οὐδὲν ψυχρότερον Χριστιανοῦ, ἔτερονς μὴ σώζοντος». Τίποτα ψυχρότερο καὶ ἀποκρουστικότερο ἀπὸ τὸν Χριστιανὸ ποὺ δὲν φροντίζει γιὰ τὴν σωτηρία τῶν συνανθρώπων του. Καὶ ἀπὸ τὸ ἔργο αὐτὸ κανένας δὲν ἔξαιρεῖται. Ο καθένας ἀπὸ τὴν σκοπιά του μπορεῖ καὶ ἔχει ὑποχρέωση νὰ συμπαρίσταται καὶ νὰ ὀφελεῖται τὸν πλησίον του.

«Μὴν πεῖς, προσθέτει ὁ Χρυσόστομος, ὅτι μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ βοηθήσω τοὺς ἄλλους. Ἀν εἶσαι Χριστιανὸς ἀδύνατο εἶναι τὸ ἀντίθετο, ἡ ἀδιαφορία δηλαδή. Ὁπως μέσα στὴ φύση ὑπάρχουν τόσα πράγματα ἀναμφισβήτητα, ἔτσι καὶ ἐδῶ. Μέσα στὴ φύση τοῦ Χριστιανοῦ βρίσκεται ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἔνδιαφέρον γιὰ τὸν πλησίον. Ἀν ἰσχυρισθεῖς κάτι διαφορετικό, τότε προσβάλλεις τὸν ἴδιο τὸν Θεό ποὺ ἔχει ὁρίσει ἔτσι τὰ πράγματα. Ἀν πεῖς, πὼς ὁ ἥλιος δὲν μπορεῖ νὰ φωτίζει, προσβάλλεις τὸν Θεό. Ἀν πεῖς, πὼς ὁ Χριστιανὸς δὲν μπορεῖ νὰ ὀφελεῖ, τότε πάλι προσβάλλεις τὸν Θεό καὶ τὸν ἀποκαλεῖς φεύτῃ. Διότι εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ ποῦμε, πὼς ὁ ἥλιος δὲν θερμαίνει καὶ δὲν φωτίζει, παρὰ νὰ ποῦμε, πὼς ὁ Χριστιανὸς δὲν μπορεῖ νὰ φωτίζει καὶ νὰ θερμαίνει. Πιὸ εὔκολο νὰ ποῦμε τὸ φῶς πὼς σκότος, παρὰ νὰ ποῦμε πὼς ὁ ἀληθινὸς Χριστιανὸς δὲν εἶναι φῶς. Μή, λοιπόν, λές ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ βοηθᾶς τοὺς ἄλλους. Ἀδύνατο εἶναι τὸ ἀντίθετο γιὰ τὸν Χριστιανούς.»

Ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλο σημεῖο ὁ φωτισμένος αὐτὸς ἄγιος τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἐμπνευσμένος κοινωνικὸς ἐργάτης, ποὺ ζοῦσε τὴν ἀγάπην καὶ πάσχε γιὰ τὴν ἐπικράτηση της, δίνει τὶς ἀληθινὲς διαστάσεις τῆς ἔννοιας τοῦ πλησίου: Δύο δρόμοι, μᾶς λέει, μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ τὴν σωτηρία μας: «Ο ἔνας εἶναι αὐτὸς ποὺ περνάει ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἴδιους καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸν συνάνθρωπό μας. Ἄς δοῦμε, λοιπόν, ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ ἀσφαλής, γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσει στὴν κορυφὴ τῆς ἀρετῆς. Τὰ ἐπικειρύματα του τὰ ἀντεῖται ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο. Τί μᾶς λέει;

Νὰ μὴν ζητάει κανεὶς ἐγωιστικὰ ὅτι τοῦ ἀρέσει ἢ ὅτι τὸν συμφέρει, ἀλλὰ ὁ καθένας νὰ ζητάει τὸ συμφέρον καὶ τὴν πνευματικὴ ὀφέλεια τοῦ ἄλλου (Α΄ Κορινθ. 1' 24). Καὶ πάλι: «Ο καθένας μας νὰ φροντίζει γιὰ τὸν πλησίον του, νὰ τὸν βοηθάει στὸ καλὸ καὶ νὰ τὸν οἰκοδομεῖ στὴν ἀρετὴν (Ρωμ. 1ε' 2). Αὐτὸ τὸ παράδειγμα μᾶς ἀφορεῖ ὁ Κύριος, ὁ ὄποιος «οὐχί ἔαυτῷ ἔπεισεν» (3). Καὶ συνεχίζει: «Οὐκοῦν (λοιπὸν) τὸ μὲν νηστεῦσαι καὶ καμενηνῆσαι καὶ παρθενίαν ἀσκῆσαι καὶ σωφρονῆσαι, ταῦτα αὐτοῖς τοῖς ἐργαζομένοις φέρει τὸ κέρδος: τὰ δὲ ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸν πλησίον διαβαίνοντα, ἐλεημοσύνην, διδασκαλίαν, ἀγάπην». «Υπάρχουν, δηλαδή, κατορθώματα ποὺ σταματοῦν σὲ μᾶς καὶ κατορθώματα ποὺ φθάνουν στὸν πλησίον. Τὰ πιὸ σπουδαῖα: Τὴν ἀπάντηση τὴν δίνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Καὶ ἐὰν παραδῷ τὸ σῶμα μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴν ἔχω, οὐδὲν ὀφελοῦμαι» (Α΄ Κορινθ. 1γ' 3).

Τὸ ποτήρι τοῦ πόνου

Κάτι ποὺ δὲν σκεπτόμαστε συχνά: Τὸ ὅτι οἱ Πατέρες καὶ οἱ ἄγιοι πόνεσαν στὴν ζωή τους. Βασανίστηκαν ἀπὸ θλίψεις καὶ ἀρρώστιες ὁδυνηρές. Ἔφθασαν σὲ στιγμὲς ποὺ ὁ πόνος ἐπλήθυνε μέσα τους καὶ γύρω τους.

Νά, τρία χαρακτηριστικὰ παραδείγματα ἀπὸ τοὺς τρεῖς μεγάλους Πατέρες καὶ ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας: Τὸν Ἰωάννην Χρυσόστομο, τὸν Γρηγόριο Θεολόγο καὶ τὸν Μέγα Βασίλειο.

Γράφει ὁ τελευταῖος στὸν φίλο του ἀρχιατρὸ Μελέτιο τὰ ἔξις:

«Μὲ ἐμπόδιον νὰ σοῦ γράψω οἱ πολλές μου ἀσκολίες. Ἀλλὰ ἐκτὸς αὐτοῦ πυρετοὶ συνεχεῖς καὶ λάβροι ἔξασθένησαν τόσο τὸ σῶμα μου καὶ τὸ ἀδυνάτισαν σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε νὰ νομίζω ὅτι ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι λεπτότερος ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Ἔπειτα μὲ βρῆκαν ἄλλοι πυρετοί, περιοδικοί, ποὺ ἐπανελήφθησαν εἴκοσι φορές. Ἔτσι τώρα ποὺ γλύτωσα πλέον ἀπὸ ὅλα αὐτά, αἰσθάνομαι τόσο ἔξαντλημένος καὶ ἀδύνατος, ὅπως ἔνας ιστὸς ἀράχνης. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μπορῶ νὰ περπατήσω. Τὸ παραμικρὸ ρεῦμα ἀέρος μοῦ προκαλεῖ περισσότερη ἀνωμαλία ἀπὸ ὅ, πι ἡ τρικυμία στοὺς πλέοντας. Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ μένω συνεχῶς στὸ δωμάτιο, κλεισμένος. Καὶ νὰ περιμένω τὴν ἄνοιξη, ἀν φυσικὰ μπορέσω νὰ ζήσω ὡς τὴν ἄνοιξη καὶ δὲν μὲ συντρίψει ἡ ἀρρώστια ποὺ φωλιάζει στὰ σπλάχνα μου. Ἐὰν μὲ διασώσει ὁ Κύριος, θὰ σπεύσω νὰ σὲ συναντήσω καὶ νὰ σὲ ἀγκαλιάσω μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά. Μόνο προσεύχου ἡ ζωή μου νὰ τακτοποιηθεῖ σύμφωνα μὲ ἐκεῖνο, ποὺ εἶναι καλύτερο γιὰ τὴν ψυχή μου».

Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ μόνο γράμμα, στὸ ὅποιο ὁ Μ. Βασίλειος μᾶς ἀφίνει νὰ ὑποπτευθοῦμε πόσο ὑπέφερε. Εἶναι καὶ πολλὰ ἄλλα παρόμοια.

Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν ἄγιο Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομο. Γράφει ἀπὸ τὴν ἔξορία του στὴν διακόνισσα Ὁλυμπιάδα στὴν Κωνσταντινούπολη:

«Ο φετεινὸς χειμῶνας ἦταν σφοδρότερος τοῦ συνήθους μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιδεινώσει καὶ τὴν ἀσθένεια τοῦ στομάχου μου. Δύο μῆνες ἔζησα σκεδὸν σὰν νεκρὸς καὶ χειρότερα ἀπὸ νεκρός. Διότι ἐπὶ τέλους ὁ νεκρὸς δὲν αἰσθάνεται τὸν πόνον. Ἐνῶ ἐγὼ ζοῦσα τόσο μόνον, ὥστε νὰ νιώθω ὅλα τὰ δεινὰ ποὺ μὲ περικύκλωναν, χωρὶς δῆμας νὰ μπορῶ νὰ κάνω τίποτα γιὰ νὰ τὰ ἀποφύγω. Ὁλα μοῦ φαίνονταν σκοτεινὰ ἀκόμη καὶ τὴν ἡμέρα καὶ τὸ πρωί. Τὸ μεσημέρι μοῦ φαινόταν νύχτα... Καθηλωμένος στὸ κρεβάτι, δὲν ἤμουν σὲ θέση νὰ κάνω τίποτα γιὰ νὰ διώξω τὴν φοβερὴ παγωνιά. Τὸ κρύο ἐμπαινεῖ δριψὺ ἀπὸ παντοῦ. Ἐφραξα δλες τὶς σκισμὲς καὶ τὶς χαραμάδες τοῦ δωματίου μου -μᾶλλον τῆς καλύβας μου. Ἐριξα ἐπάνω μου ὅσα ροῦχα εἶχα καὶ δὲν εἶχα, χωρὶς δῆμας ἀποτέλεσμα. Ὁσες φορὲς

ἐπεχείρησα νὰ ἀνάψω λίγη φωτιὰ ὁ καπνὸς μὲ ἔπνιγε. Ἐπαθα ὅ, πι χειρότερο μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθεῖ, ὑποφέροντας συνεχῶς ἀπὸ κεφαλαλγία, ἀνορεξία καὶ ἀδιάκοπη ἀϋπνία».

Ο ἄγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος εἶναι ἀκόμη πιὸ ἐκφραστικὸς μέσα στὸν μεγάλο θλίψη του. Σ' ἔνα γράμμα του στὸν ρήτορα Εὐδόξιο, περιγράφει τὴν κατάστασή του μὲ ἔνα τρόπο τόσο συγκινητικό:

«Ἐρωτᾶς τί γίνομαι καὶ πῶς πᾶνε τὰ πράγματα: Εἶναι δυστυχῶς πολὺ ἀσχῆμα. Εἶμαι πικραμένος πολύ. Δὲν ἔχω πιὰ τὸν Βασίλειο. Δὲν ἔχω τὸν Καισάριο. Ο θάνατος μοῦ πῆρε καὶ τὸν πνευματικὸ καὶ τὸν κατὰ σάρκα ἀδελφό. Μαζὶ μὲ τὸν Δανιὴλ ψάλλω θλιψμένος: «Ο Πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με». Η σωματικὴ μου ὑγεία εἶναι σὲ κακὴ κατάσταση. Τὰ γηρατεὶα βαραίνονταν ἐπάνω μου. Εἶμαι βυθισμένος σὲ ἔνα πλῆθος φροντίδων. Τὰ πράγματα εἶναι ἀσχῆμα. Οι φίλοι ἔχουν χαθεῖ. Τὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀποίμαντα. Χάθηκε τὸ καλό. Θρασὺ τὸ κακό. Ο πλοῦς ἐν νυκτὶ, πυρσὸς οὐδαμοῦ, Χριστὸς καθεύδει... Μία μοι τῶν κακῶν λύσις, ὁ θάνατος...»

* * *

“Οταν ἀκοῦμε γιὰ τοὺς μεγάλους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἀντικρίζουμε τὰ πρόσωπά τους ἵλαρὰ καὶ γαλήνια στὶς εἰκόνες τῶν ναῶν ἢ τοῦ σπιτιοῦ μας, μὴ φαντασθοῦμε ὅτι ὑπῆρχαν ἄνθρωποι, ποὺ πέρασαν μιὰ ἱσυχὴ κι εὐτυχισμένην ἀνθρώπινα εὐτυχισμένην- ζωὴν. Νὰ σκεπτόμαστε ὅτι βασανίστηκαν πολύ. “Οτι ἡ ζωὴ τους μέσα στὸν κόσμο ἥταν γεμάτη πόνο, ἀρρώστιες, ἀπογοπτεύσεις. Γι' αὐτὸ καὶ ἔχουν ἀξία τὰ ὄσα μᾶς εἶπαν. Γι' αὐτὸ μποροῦν νὰ εἶναι Πατέρες μας καὶ Διδάσκαλοί μας καὶ μέσα στὸν πόνο. ”Εγραφει χαρακτηριστικὰ ὁ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, σ' ἔνα γράμμα του στὸν φίλο του Φιλάγριο:

«Πονῶ γιὰ τὴν ἀρρώστια μου, ἀλλὰ καὶ χαίρω. Χαίρω ὅχι γιατὶ πονῶ, ἀλλὰ γιατὶ μπορῶ νὰ εἶμαι διδάσκαλος ὑπομονῆς καὶ καρτερίας στοὺς ἄλλους... Μέσα στὰ βάσανά μου κερδίζω τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν διάθεση εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεό.... Τὸν εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ἀρρώστιες μου, ὅπως καὶ γιὰ τὰ εὐχάριστα τῆς ζωῆς μου...»

Αὐτοὶ ἦταν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Μὲ τὸ φετεινό τους παράδειγμα, δοκιμασμένο καὶ ἐξαγιασμένο μέσα στὸ καμίνι τοῦ πόνου καὶ τῶν θλίψεων, μὲ τὴν ἀγωνιστικὴν καὶ πολυκύμαντη ζωὴν τους, μὲ τὴν ἀγιότητά τους, δείχνουν καὶ σὲ μᾶς σήμερα τὸν δρόμο ποὺ ἀναδεικνύει τὸν ἄνθρωπο νικητὴν στὸν στίβο τῆς ζωῆς. Ἐθελόθυτα θύματα στὸν βωμὸ τοῦ καθηκόντος ἔκαναν τὸν πλανήτη μας νὰ ἀρωματισθεῖ ἀπὸ τὸ εὐωδιαστὸ θυμίαμα τῆς ἀγίας ζωῆς τους.

«Άρχή τοῦ εὐαγγελίου ίησοῦ χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ θεοῦ. Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, ιδού ἔγω ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἐμπροσθέν σου· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἑρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἑρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἀφεσιν ἀμαρτιῶν. Καὶ ἔξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαϊα χώρα καὶ οἱ

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. α' 1-8 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ β' Τιμ. δ' 5-8

Ιεροσολυμῖται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Ἡν δὲ ὁ Ἰωάννης

ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυξε λέγων· ἔρχεται ὁ ἵσχυρότερός μου ὡπίσω μου, οὐ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· ἔγω μὲν ἐβαπτίσα νῦν ὅντα, αὐτὸς δὲ βαπτίσει νῦν Ἀγίων.»

ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΘΕΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

«Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἑρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου».

Πρὸς ἔλθει ὁ Ἰησοῦς χριστὸς στὸν κόσμο μιὰ μεγάλη καὶ μακρόχρονη προετοιμασία προηγήθηκε. Ο θεὸς προετοίμασε τὸν ἀνθρώποτην μὲ πολλοὺς τρόπους γιὰ νὰ δεχθεῖ τὸν λυτρωτήν. Ιδιαίτερως προετοίμασε τὸν Ἰουδαϊκὸν λαό, μέσα στὸν ὅποιο ἐπρόκειτο νὰ στείλει τὸν Υἱὸν του. Καὶ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς προετοιμασίας αὐτῆς ἦταν ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰωάννην τοῦ βαπτιστή, ὁ ὅποιος μέσα στὸν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας καλούσε τὸν λαὸν νὰ προετοιμασθεῖ γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖ τὸν Σωτῆρα: **«Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου».**

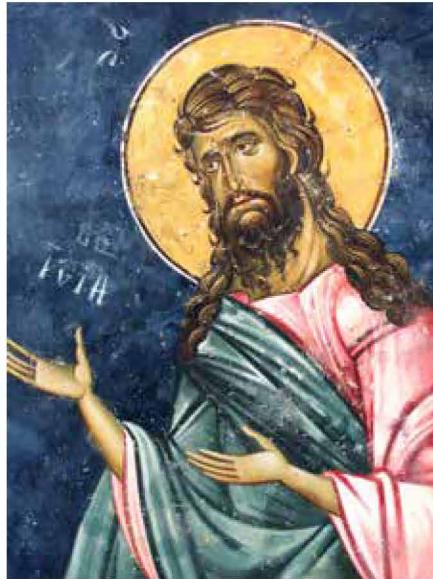
Ἄλλα καὶ ὅταν ὁ φιλάνθρωπος θεὸς ἀποφασίζει νὰ στείλει τὸν Υἱὸν του Σωτῆρα καὶ λυτρωτὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου κάνει τὸν ὅντα προετοιμασία.

Ἐνεργεῖ μὲ δραστικότητα καὶ ἀποφασιστικότητα καὶ προετοιμάζει τὸν ἀνθρώπινην ψυχὴν γιὰ νὰ δεχθεῖ τὸν χριστό. Πῶς ὅμως;

Προδρομικὲς φωνές.

Τὸ πρῶτο ποὺ ἐπιδιώκει ὁ ἀγαθὸς θεὸς στὸν προετοιμασία αὐτὴν εἶναι νὰ ἀφυπνίσει τὸν ψυχὴν ἀπὸ τὸν ὕπνο καὶ τὸν λήθαργο τῆς ἀμαρτίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν στέλλει καὶ ἐδῶ τοὺς προδρόμους του, γιὰ νὰ ἔχουν τὸν ψυχὴν καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσουν σὲ προετοιμασία γιὰ τὸν ὑποδοχὴν τοῦ χριστοῦ.

Ἡ φωνὴ τοῦ προδρόμου ἀκούσθηκε μέσα στὸν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας, ἐκεῖ ποὺ συνήθως ἀντηκούσαν οἱ βρυχηθμοὶ τῶν θηρίων. Ἔτσι καὶ μέσα στὸν ψυχήν, ἡ ὅποια κωρὶς τὸν θεόν εἶναι μιὰ ἔρημος μέσα στὸν ὅποια ἀκούγονται οἱ βρυχηθμοὶ τῶν παθῶν, ἀντηκεῖ ξαφνικὰ μιὰ φωνή. Εἶναι ἵσως ἔνα συγκλονιστικὸ γεγονός, μιὰ θλίψη, μιὰ ἀποτυχία ἢ μιὰ μεγάλη καρὰ ποὺ δοκιμάζει ὁ ἀνθρώπος. Εἶναι αὐτὴν μιὰ ἀφυπνιστικὴ προδρομική φωνή, ποὺ στέλλει ὁ εὔσπλαγχνος κύριος γιὰ νὰ ἀφυπνίσει τὸν ψυχήν. Μὲ ἄπειρες φωνές, πότε σιγανές καὶ γλυκιές, σὰν τὴν ἀπαλὴν πνοήν, πότε δυνατές καὶ συγκλονιστικές, σὰν τὸν κεραυνὸν καὶ τὸν βροντήν, προετοιμάζει ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τὸν ἀνθρώπινην ψυχήν. Εἶναι φωνές, ποὺ ἀναστατώνουν καὶ ἀφυπνίζουν τὸν ψυχήν. Φωνές, ποὺ δημιουργοῦν αἰσθήματα συντριβῆς καὶ προκαλοῦν δάκρυα μετανοίας. Φωνές, ποὺ γεννοῦν στὸν ψυχὴν τὸν πόθο καὶ ριζώνουν τὴν νοσταλγία καὶ

τὴν προσδοκία τοῦ λυτρωτῆν.

«Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν».

Ἄλλα ὁ γεμάτος στοργὴν καὶ ἀνεξάντλητην ἀγάπην κύριος δὲν σταματᾷ μέχρις ἐδῶ. Δίνει ἀκόμη στὸν ψυχὴν τὸν διάθεσην καὶ τὸν προθυμίαν γιὰ νὰ προετοιμασθεῖ καὶ μόνη της γιὰ τὸν ὑποδοχὴν τοῦ σωτῆρα της.

Οἱ ιουδαίοι **«ἔξεπορεύοντο πρὸς τὸν Ἰωάννην... καὶ ἐβαπτίζοντο ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν»**. Καὶ οἱ ψυχὲς ποὺ προετοίμασε ὁ θεὸς μὲ τὶς προδρομικὲς φωνές του, ἀρχίζουν μὲ ζῆλο καὶ προθυμία τὸ μεγάλο ἔργο τῆς προετοιμασίας. Δύσκολο καὶ κουραστικὸ τὸ ἔργο τους. Πρέ-

πει ν' ἀνοίξουν τὸν δρόμο, ποὺ θὰ ὀδηγήσει κοντά τους τὸν ἐρχόμενο λυτρωτήν. Ἐνα πελώριο ἔργο προετοιμασίας πρέπει νὰ γίνει, ὅπως τὸ περιέγραψε ὁ προφήτης: **«Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου· εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται πάντα τὰ σκολιὰ (στραβοὶ δρόμοι) εἰς εὐθείαν καὶ ἡ τραχεία (ἀνώμαλοι δρόμοι) εἰς ὁδὸὺς λείας»** (Ησ. μ' 3-4). Δηλαδή: Κάθε φαράγγι καὶ κάσμα, ποὺ ἀνοίξει μέσα στὶς ψυχὲς ὁ σεισμὸς τοῦ χωρισμοῦ τους ἀπὸ τὸν θεόν, πρέπει νὰ κλείσει καὶ κάθε ὄρος καὶ βουνὸν κακίας καὶ ἀμαρτίας, ποὺ πλάκωνε τὰ στήθη τους, πρέπει νὰ φύγει. Τὰ δαιδαλώδη μιονοπάτια τῆς ἀσωτης ζωῆς πρέπει νὰ ισιώσουν. Καὶ ὁ ἀνώμαλος καὶ τραχὺς χαρακτήρας πρέπει νὰ ἔξομαλυνθεῖ. Καὶ ὅταν τὸ μεγάλο αὐτὸν ἔργο ὀλοκληρωθεῖ, τότε **«ὁ δρός κυρίου καὶ ὁ φεταὶ πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ»** (Ησ. μ' 5). Θὰ ἔλθει ὁ κύριος καὶ οἱ ψυχὲς θὰ ὑποδεχθοῦν τὸν σωτῆρα καὶ λυτρωτὴν τους!

Ολόκληρη ἡ ζωὴ μας εἶναι μιὰ προετοιμασία γιὰ τὸν ὑποδοχὴν τοῦ ἐρχόμενου κύριου. Καὶ τὸ νέο ἔτος, ποὺ μᾶς χαρίζει ὁ φιλόστοργος πατέρας μας εἶναι μιὰ ἀκόμη εύκαιρια καὶ κλίση γιὰ τὸν προετοιμασία αὐτῆς. Ο θεός, ἀς εἴμαστε βέβαιοι, θὰ μᾶς στείλει καὶ φέτος τοὺς προδρόμους του. Θὰ ζητήσει μὲ κάθε τρόπο νὰ μᾶς ἐμπνεύσει τὸν διάθεσην τῆς προετοιμασίας. Ἀπὸ ἔμας χρειάζεται ἡ καθημερινὴ προσπάθεια γιὰ νὰ ἔλθει, γιὰ νὰ ἔρχεται ὁ κύριος Ἰησοῦς, σωτῆρας καὶ λυτρωτῆς στὴ ζωὴ καὶ τὸν ψυχὴ μας.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι
Ἰωάννης παρεδόθη
ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν, καὶ καταλιπών

τὴν Ναζαρέτ ἐλθὼν κατέκησεν εἰς Καπερναούμ
τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὄροις Ζαβουλῶν καὶ Νε-
φθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρῆθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ
προφήτου λέγοντος· Γῇ Ζαβουλῶν καὶ γῇ Νε-

**ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ**
**ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. δ' 12-17
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Εφεσ. δ' 7-13**

φθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης,
πέραν τοῦ Ἱορδάνου,
Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν,
ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν
σκότει εἰδε φῶς μέγα,
καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου
φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς
κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε, ἥγγικε γάρ ή
βασιλεία τῶν οὐρανῶν.»

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΦΩΣ

«Ο λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα».

Δύσκολα ἀνέπνεαν οἱ καρδιές. Ἡ φοβερὴ σκιὰ τοῦ κακοῦ μὲ τὴν θανατηφόρα πνοή της νέκρωνε τὶς καλές σκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς βύθιζε σ' ἓνα σκοτάδι βαθύ, πυκτό, πνιγόρ. Ἔως ὅτου μιὰ ἡμέρα τὸ «μέγα φῶς» ποὺ εἶχε προφητεύσει ὁ Ἡσαΐας φάνηκε στὸν ὄριζοντα. Ὁ Ἡλιος τῆς Δικαιούντης ἀνέτειλε. Ἐνῶ ὅμως θὰ νόμιζε κανεὶς ὅτι ἔτσι θὰ τέλειωνε τὸ δρᾶμα τῆς ἀνθρωπότητας, ἀπὸ τότε ἀρχίζει μιὰ ἄλλη περίεργη τραγωδία. Πολλοὶ ἀνθρώποι φωνάζουν: «Όχι στὸ φῶς!»

Κλείνουν τὰ μάτια, κλειδομανταλώνουν τὶς καρδιές. «Όχι! δὲν μᾶς χρειάζεται φῶς. Καλὰ εἴμαστε ἔτσι. «Τὸ φῶς ἐλπίλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ οἱ ἀνθρωποι ἡγάπισαν τὸ σκότος μᾶλλον ἢ τὸ φῶς». Γιατί; Ἡ ἐρμηνεία εἶναι ἀπλή, ἀλλὰ καὶ φρικτή. «Ἔν γὰρ πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν» (Ιωάν. γ' 19). Τὸ σκοτάδι βολεύει. Εἶναι κατάλληλο γιὰ πολλὲς κακὲς πράξεις. Πῶς νὰ θελήσει τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ αὐτὸς ποὺ κινεῖται μὲ δολιότητα καὶ ἀνειλικρίνεια; Πῶς νὰ ἀγαπήσει τὸ φῶς αὐτὸς ποὺ ζητάει νὰ ἀρπάξει, νὰ ἔξαπατήσει, νὰ ἐκμεταλλευτεῖ, γιὰ νὰ θησαυρίσει; Πῶς νὰ συμφιλιωθεῖ μὲ τὸ φῶς ὁ ἄλλος ποὺ φλέγεται ἀπὸ ἀνομα πάθη; «Ολα αὐτὰ ἀπαιτοῦν μιὰ ἀτμόσφαιρα θαμπά, σκοτεινή. Μακριὰ λοιπὸν τὸ φῶς! «Πᾶς γὰρ ὁ τὰ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ», διευκρινίζει μὲ θλίψη ὁ εὐαγγελιστής Ιωάννης (γ' 20). Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποστρέφεται καὶ τὸ πολεμᾶ. Τὸ κατηγορεῖ, τὸ διασύρει, τὸ κτυπά μὲ φανατισμό. «Ωχ, τώρα!... Χριστὸς καὶ Εὐαγγέλιο!...», ἀκοῦτε μερικούς νὰ λένε μὲ ύπεροψία. «Ἀπὸ ἄλλα πράγματα ἔχουμε ἀνάγκη!»

Βέβαια, εἶναι ἐπικίνδυνες οἱ ἀρκεῖς τοῦ Κυρίου περὶ ἀγάπης, εἰρήνης, ἀλήθειας, ἀγιότητας, τιμιότητας!! Ἐπικίνδυνες γιὰ δόσους θέλουν νὰ καταχραστοῦν, νὰ παρεκτραποῦν, νὰ κάνουν «ὅ, τι τοὺς ἀρέσει» καὶ στὸ τέλος νὰ ἔξαφανίσουν τὰ ἔχνη τους... Πόσο φοβερὸς ἀλήθεια!» Οχι μόνο νὰ ἀδιαφορεῖς γιὰ τὸ φῶς, ποὺ λυτρώνει καὶ χαροποιεῖ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ μισεῖς, νὰ προσπαθεῖς μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸ σβίσεις.

Πόσο ὅμως διαφορετικὰ εἶναι τὰ πράγματα, ὅταν ὁ ψυχὴ ἀνοίγει στὸ φῶς! Ἡ διανοπτικὴ σύγχυση ὑποχωρεῖ. Τὰ κίλια δυὸς ἐρωτηματικά, ποὺ βισσανίζουν τὸ νοῦ, βρίσκουν τὴν ἀπάντησή τους. Παύουν νὰ σφίγγουν ἐφιαλτικὰ τὴν ψυχὴν. Ἡ καρδιὰ ἀναπνέει ἐλεύθερα.

Ξέρει κανεὶς ποῦ καὶ πῶς νὰ βαδίσει. «Ενας πιστὸς ἀπλοίκδς ἀνθρώπος, ποὺ στὴν καρδιά του λάμπει τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, γνωρίζει πολὺ περισσότερα γιὰ τὰ οὐσιαστικὰ θέματα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ προορισμοῦ του ἀπὸ πολυμαθέστατους σοφούς.

Μιὰ ἀπλὴ πιστὴ μπτέρα καθοδηγεῖ τὴν οἰκογένειά της μὲ ἀσύγκριτα περισσότερη σοφία ἀπὸ τὴν μορφωμένη «μοντέρνα» γυναικά, ή ὅποια περιφρονώντας τὸ χριστιανικὸ φῶς δὲν καταφέρνει δχι «σπίτι νὰ στεριώσει», ἀλλὰ οὕτε στὸ σπίτι της νὰ σταθεῖ.

«Οταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀνοίγει στὸ Φῶς, δὲν φυγαδεύεται μόνο ἡ ἄγνοια, ἀλλὰ διαλύεται καὶ ἡ φοβερὴ «σκιὰ τοῦ θανάτου», ποὺ ἀπλώνει στὶς καρδιὲς ἡ ἀμαρτία. Λειώνουν οἱ πάγοι τῶν παθῶν. Οἱ ναρκωμένες συνειδήσεις ξυπνοῦν ἀπὸ τὸν λίθαργο. Τονώνονται. Ἡ θέληση γιὰ τὸ καλὸ δυναμώνει. Κάτω ἀπὸ τὸ ζωογόνο φῶς τοῦ Ηλιού μιὰ νέα ζωὴ βλαστάνει καὶ ἀνθοφορεῖ. Νὰ ἀναφέρουμε παραδείγματα; Νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸν Ζακχαῖο ἢ τὸν Αύγουστον; Θὰ ἔπρεπε, ἀν ἐπιχειρούσαμε κάτι τέτοιο, νὰ σχηματίσουμε ἀτέλειωτους καταλόγους. Ἀλλωστε, γιατί ένας τέτοιος κόπος; Κάθε ἀπροκατάληπτο μάτι τὸ βλέπει: ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ μέγα Φῶς, ποὺ καθοδηγεῖ καὶ θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ. «Οσοι τοῦ ἔνοιξαν τὴν καρδιά τους διάπλατα καὶ ἀφοσαν νὰ εἰσδύσουν σὲ κάθε μυστικὴ της γωνιά ὡς ἀκτίνες του, ὅσοι μὲ πόθο καὶ ταπείνωση κι ἐμπιστοσύνη τὸν δέχθηκαν, εἶδαν τὴν ζωή τους νὰ μεταμορφώνεται, νὰ λούζεται σ' ἓνα ἀνέσπερο φῶς εἰρήνης, ἐλπίδας, ἀγάπης, χαρᾶς. Καὶ έγιναν καὶ οἱ ἰδιοί γιὰ τὸ περιβάλλον τους φῶτα, ἀλπιθίοι «φωστῆρες ἐν κόσμῳ» (Φιλ. β' 15).

«Αἱ ἀνάσταση τῶν φωτῶν» ὄνομάστηκε ἡ ἐποχὴ μας ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιστημονικῶν κατακτήσεων. Τί τραγικὴ εἰρωνεία ὅμως. «Ἐχω φῶς καὶ μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου πλανιέται τόσο συχνὰ ἡ σκιὰ τοῦ φόβου, τῆς ἀγωνίας, τοῦ θανάτου.

Δὲν ἀρκοῦν τὰ ψυχρὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης. Χρειάζεται κάποιο ἄλλο φῶς. Ὁ ζωογόνος πνευματικὸς Ηλιος τῆς Δικαιούντης, ὁ Χριστός. Αὐτὸς μόνο μπορεῖ νὰ φωτίσει τὸ θολωμένο μυαλό μας. Αὐτὸς μόνο μπορεῖ νὰ θερμάνει τὶς καρδιές μας, νὰ τὶς ζωογονίσει, νὰ τὶς ἀναγεννήσει. Μόνο κάτω ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία του μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθεῖ, ν' ἀνθίσει, νὰ καρποφορήσει ἡ ζωή.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ μὲ τοὺς ἀναγνῶστες μας

Μπορεῖ νὰ σταθεῖ ἡ δικαιοσύνη χωρὶς τὴν ἀγάπη;

«Συχνὰ γίνεται μιὰ παρεξήγηση, ίσως, μερικὲς φορές, ἀπὸ ἄγνοια ἢ προκατάληψη. Καὶ δὲν πρόκειται γιὰ ἀπλὴ παρεξήγηση. Στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ παραπληροφόρησην. Πολιτικοί, συνήθως, ἀριστερῶν ἀποχρώσεων διακηρύττουν, πῶς οἱ Μαρξιστὲς καὶ οἱ ὁμοιδεάτες τους μάχονται γιὰ τὴν δικαιοσύνη, ἐνῶ οἱ Χριστιανοὶ μιλᾶνε μόνο γιὰ ἀγάπη».

Εἶναι ὅμως ἔτσι τὰ πράγματα; Υπάρχει ὀξεία διάκριση καὶ διάσταση ἀνάμεσα στὴν δικαιοσύνη καὶ τὴν ἀγάπη; Δὲν ύπάρχει κάποιος ἑσωτερικὸς σύνδεσμος ἀνάμεσα στὴν μία καὶ στὴν ἄλλη; Μπορεῖ νὰ σταθεῖ ἡ δικαιοσύνη χωρὶς τὴν ἀγάπη; Καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι γνήσια καὶ αὐθεντική, ἢν ἀγνοεῖ τὴν δικαιοσύνη; Μάπως ἡ ἀτεγκτη δικαιοσύνη κινδυνεύει νὰ καταλήξει σὲ ύπερταπτὸ ἀδικία; Καὶ μάπως ἡ ἀγάπη, ποὺ ἀγνοεῖ κάθε ἔννοια δικαιοσύνης, παύει νὰ εἶναι ἀγάπη;

Τὸ πράγμα εἶναι φανερὸ καὶ τὰ γεγονότα τὸ μαρτυροῦν. Η ἀγάπη δὲν εἶναι κάτι τὸ ἀντίθετο ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη. Συμπορεύεται μαζὶ της. Ἀσκεταὶ ἀν συχνὰ τὴν ξεπερνάει. Η ἀγάπη ἔχει εὐρύτερους ὄριζοντες. Δὲν περιορίζεται μέσα σὲ στενὰ νομικιστικὰ πλαίσια. Απλώνεται παντοῦ καὶ ἀγκαλιάζει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς περιβάλλει μὲ τὸ ζωντὸ ἐνδιαφέρον της, μὲ τὴν στοργὴν της. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἡ βασίλισσα τῶν ἀρετῶν, ἡ «μείζων» ἀρετή, ἡ πρώτη ἐντολή.

Ἄλλὰ ἡ σωστὴ ἀγάπη δὲν ἀγνοεῖ τὴν δικαιοσύνη. Η ἀγάπη δὲν ἀποτελεῖ γιὰ τὴν ζωὴν τοῦ Χριστιανοῦ ὑπεκφυγὴ οὕτε ἡρεμιστικὸ χάπι, καθησυχαστικὸ τῆς συνειδήσεως. Μὲ τὴν πρόφαση τῆς ἀγάπης δὲν ἀδιαφορεῖ, ὅταν βλέπει νὰ ἐπεκτείνεται γύρω του καὶ νὰ κυριαρχεῖ ἡ κοινωνικὴ ἀδικία. Η ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἄψυχη κούκλα. Εἶναι δυναμικὴ ἀρετή. Ἐχει μέσα της τὸ στοιχεῖο τῆς γενναιότητας, τῆς θυσίας, τῆς αὐταπαρνήσεως. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀτρόμητη, ριψοκίνδυνη, μαχητική, ἀνυποχώρητη στὶς δυσκολίες.

Γιὰ τὸν Χριστιανὸ τὸ χρέος τῆς ἀγάπης εἶναι ἀνεξόφλητο. Ποτὲ δὲν νομίζει ὅτι τελείωσε, ὅτι τὸ ξεπλήρωσε. Η προσφορὰ μιᾶς κάποιας ἐλεημοσύνης, μιᾶς ἀγαθοεργίας, μικρῆς ἢ μεγάλης, δὲν ἔχοφει καὶ δὲν ἔχαντλει τὸ χρέος τῆς ἀγάπης. Χαρακτηριστικὸ τὸ παράδειγμα τοῦ γίγαντα ἐκείνου τῆς ἀγάπης τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ποὺ διακήρυττε αὐτὸ ποὺ ζούσε κάθε στιγμὴν καὶ πυροδοτοῦσε κάθε ἱεραποστολικὴν του δραστηριότητα: «Ἐλλοσί τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις διφειλέτης εἰμί» (Ρωμ. α' 14). Ὁφειλέτης πρὸς ὅλους. Ετσι αἰσθάνεται κάθε Χριστιανὸς καὶ ἔτσι ζεῖ τὴν μεγάλην ἀρετὴν τῆς ἀγάπης.

Ο Χριστιανισμὸς ἀγκαλιάζει τὴν δικαιοσύνη, ὅπως καὶ τὴν ἀγάπη. Μὲ μιὰ βασικὴ διαφορά. Στὴ δικαιοσύνη προσθέτει τὶς γενναιοδωρίες τῆς

καρδιᾶς. Φωτίζει τὸ αὐτηρὸ πρόσωπό της μὲ τὶς ἀνταύγειες τῆς καλοσύνης. Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς δίκαιος στὶς συναλλαγές του ἀποτελεῖ τὴν ἀπαραίτητη προϋπόθεσην τῆς ὁμαλῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Τὸ νὰ εἶναι ἀνθρωπὸς ἀγάπης κάνει τὴν γῆ οὐρανό. Μὲ τὴν ἀγάπη δὲν πλησιάζει ἀπλῶς τοὺς ἀνθρώπους. Πλησιάζει τὶς καρδιές. Στὰ στενὰ πλαίσια τῆς δικαιοσύνης οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις παραμένουν ψυχρές, τυπικές. Δὲν ύπάρχει ζεστασιά, θαλπωρὴ καρδιᾶς, στὴν ψυχὴν δικαιοσύνη. Γιὰ νὰ αἰσθανθεῖ κανεὶς ἀληθινὰ εύτυχης καὶ νὰ κάνει καὶ τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς, χρειάζεται ἡ φύλαγα τῆς ἀγάπης, ἡ ἀφειδώλευτη προσφορὰ τῆς καλοσύνης.

Τὸ νὰ ἀγωνίζεσαι γιὰ τὴν δικαιοσύνη μὲ πάθος στὴν καρδιά, μὲ στυφὸ πρόσωπο καὶ σφιγμένες γροθιές, τῆς ἀφαίρεσες ὅλη τὴν ἀξία της. Τὴν ἀλλοίωσες. Τὴν ἀχρήστευσες. Τὴν ἔκανες ἐπικίνδυνη. Άπο δύναμην τὴν μετέβαλες σὲ ἀδυναμία. Μιὰ τέτοια δικαιοσύνη δὲν ἀγωνίζεται γιὰ τὸν ἀνθρωπὸ. Οὕτε χτυπάει τὴν ἀδικία. Άπο τὴν στιγμὴν ποὺ ἀποκόπηκε ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ύπηρετε τὸ πάθος μὲ τὸ πρόσχημα, ὅτι ύπηρετε τὸν ἀνθρωπὸ. Μιὰ τέτοια δικαιοσύνη δὲν λύνει προβλήματα κοινωνικῆς ἀδικίας. Πολλαπλασιάζει τὰ προβλήματα ἀνθρώπινων σχέσεων καὶ ἐπεκτείνει τὴν ἀδικία.

Ο Χριστιανὸς συνδέει πάντα τὴν ἀγάπη μὲ τὴν δικαιοσύνη. Ο ἀγώνας γιὰ τὴν δικαιοσύνη ἀποτελεῖ στοιχεῖο τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Χριστιανὸς ποὺ ἀνέχεται τὴν ἀδικία, καταντᾶ ἔνοχος ἀδικίας. Συγχρόνως ὅμως ὡς ἀληθινὸς πιστὸς εἶναι καὶ ἀνθρωπὸς τῆς καρδιᾶς. Η καρδιά του, λεπτὴ καὶ εὐάισθητη, πάλλει στὸ ρυθμὸ τῆς ἀγάπης. Η κοινωνικὴ προσφορά του καὶ ἡ ὀλοπρόθυμη συμμετοχή του στὴν ἀνακούφιση τοῦ ἀνθρώπινου πόνου, τῶν ἀσθενεστέρων κοινωνικῶν τάξεων, δὲν ἐμπνέεται τόσο ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη. Εμπνέεται καὶ κατευθύνεται ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴν κάνει καὶ τὴν δικαιοσύνη νὰ ἀκτινοβολεῖ τὸ φῶς καὶ τὴν ὁμορφιὰ τῆς καλοσύνης.

Δὲν ἔχουμε ἀπλῶς ἐδῶ μιὰ υπέρβαση τῆς δικαιοσύνης ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴν ἀρετὴν τῆς ἀγάπης. Έχουμε μιὰ ἀρμονικὴ συμπόρευση καὶ ὅχι μόνο τῆς ἀγάπης μὲ τὴν δικαιοσύνη, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλες κορυφαῖς ἀρετές. Τὸ τονίζει καὶ πάλι ὁ μεγάλος ὑμνητὴς τῆς ἀγάπης, ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Στὸ δέκατο τρίτο κεφάλαιο τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς του, στὸ ὅποιο ἔξυμνεται μὲ τρόπο μοναδικὸ ἡ ἀγάπη, προβάλλεται τόσο ἡ δικαιοσύνη ὅσο καὶ ἡ ἀλήθεια, ὡς ἀπόρροια τῆς ἀγάπης. Η ἀγάπη, μᾶς τὸ υπογραμμίζει, «οὐ καίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγκαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ» (στίχ. 6). Δὲν καίρει ὅταν βλέπει νὰ ἐπικρατεῖ καὶ νὰ κυριαρχεῖ ἡ ἀδικία, ἡ παρανομία. Θλίβεται καὶ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν κατάργησή τους.

«Εμοὶ ἐποίσατε»

Πολὺς λόγος στὶς ήμέρες μας γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἄνθρωπισμό, τὰ ἄνθρωπινα δικαιώματα, τὴν ἀξία τῆς προσωπικότητας. Καὶ δυστυχῶς τὰ πιὸ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ χωρὶς ἀντίκρισμα. Υπάρχει καὶ ἡ χριστιανικὴ τοποθέτηση. «Οποῖος θέλει νὰ δεῖ ποὺ ἀνεβάζει ὁ Χριστιανισμὸς τὸν ἄνθρωπο, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ρίξει μιὰ ματὶ στὸ 250 κεφάλαιο τοῦ εὐαγγελιστὴν Ματθαίου. Δὲν ὑπάρχει πιὸ ἐπαναστατικὸ κείμενο γιὰ τὴν ἀξίαν ἄνθρωπος ἀπὸ αὐτό. Πραγματικὰ θὰ δυσκολεύμαστε νὰ τὸ πιστέψουμε, ἢν τὴν διακήρυξην αὐτὴν δὲν τὴν εἶχε κάνει ὁ Ἰδιος ὁ Χριστός.

Τί μᾶς λέει: «Ἐφ' ὅσον ἐποίσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποίσατε» (κε' 40). Δηλαδὴ καθετὶ ποὺ κάνατε σ' ἔναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀδελφούς μου, ποὺ φαίνονται ἄσποι καὶ περιφρονημένοι, εἶναι σὰν νὰ τὸ κάνατε σὲ μένα. «Ἐμοὶ ἐποίσατε». Στὴν θέση τοῦ πιὸ περισσένου καὶ καταφρονεμένου ἄνθρωπου βάζει ὁ Χριστὸς τὸν ἑαυτό Του. Καὶ ποιοί εἶναι αὐτοὶ οἱ «ἐλάχιστοι»; Άναμεσα σ' αὐτοὺς ἀναφέρει καὶ τοὺς φυλακισμένους, τοὺς κατάδικους γιὰ ὅποιοδήποτε ποινικὸ ἀδίκημα. Δὲν κάνει καμιὰ διάκριση, ἢν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ βρίσκονται δίκαια ἢ ἀδίκα στὴ φυλακή. Δὲν ὑπάρχει τέτοια διευκρίνιση. «Ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἥλθετε πρός με» λέει καθαρά.

Γιὰ τὸν ἑνανθρωπίσαντα Θεὸν τῆς ἀγάπης δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι περιφρονημένοι, ἔστω καὶ ἀν ἔχουν κατέβει στὸ πιὸ χαμπλὸ σκαλοπάτι τῆς ἀμαρτίας. Καὶ στὸν πιὸ μεγάλο ξεπεσμὸ δὲν παύουν νὰ φέρουν μέσα τους τὸν θεϊκὸ σπινθήρα, τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀθάνατην καὶ ἀτίμπτην ψυχήν. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν παύουν νὰ ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς τοῦ οὐράνιου Πατέρα. Ἡταν ἀρκετὸ τὸ βαθὺ περιεχόμενο τῆς φράσης αὐτῆς νὰ προκαλέσει τὴν αἰφνίδια μεταστροφὴν τοῦ Φραγκίσκου Καρνελούτι. Ο λαμπρὸς αὐτὸς νομικὸς ἀφηγήθηκε, ὅτι ἐνῷ ξεφύλλιζε τὸ Εὐαγγέλιο, ποὺ ἔπεσε τυχαῖα στὰ χέρια του, διάβασε τὴν φράση: «Στὴν φυλακὴ ἦμουν καὶ μὲ ἐπισκεψθήκατε».

«Τότε, ὅπως διηγεῖται ὁ Ἰδιος, ξανάρθαν στὴν μνῆμη μου οἱ πολυάριθμοι φυλακισμένοι, τοὺς ὅποιους γνώρισα ὡς ποινικόλογος. Ξανάδα τοὺς δολοφόνους, τοὺς βιαστές, τοὺς παιροκτόνους, τοὺς ἀπαγωγεῖς, ὅλους ἐκείνους τοὺς ἄνθρωπους ποὺ ζοῦν σὲ κτηνῶδη κατάσταση. Καὶ νὰ ποὺ ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν κατέβαινε στὸ ἐπίπεδο τους. Δὲν ταυτίζοταν, τοιλάχιστον, μὲ τὸν ἀξιοθαύμαστο πολιτικὸ κρατούμενο ἢ μὲ τὸ θῦμα μιᾶς ἀδικῆς κατηγορίας. «Οχι. Ἡ φράση «στὴ φυλακὴ ἦμουν» περιλάμβανε ὅποιονδήποτε ἀπατεώνα, ὅλους τοὺς κοινοὺς ἐγκληματίες. Τότε κατάλαβα ὅτι καμιὰ θρησκευτικὴ φαντασία δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει ἐπινοήσει ἔναν παρόμοιο Θεό. Μόνο ὁ Δημιουργὸς αὐτῶν τῶν ἀσήμαντων καὶ ἀπελπισμένων ἄνθρωπων εἶχε τὴ δύναμην νὰ ταυτιστεῖ μαζὶ τους».

Πραγματικὰ εἶναι κάτι τὸ ἀσύλληπτο. Ὁ Χριστὸς

βάζει τὸν ἑαυτό Του στὴν θέση ἐνὸς φυλακισμένου, ἐνὸς κατάδικου. Καὶ ὅχι μόνο αὐτό. Πῆρε τὴ θέση τοῦ κατάδικου ὁ Ἰδιος καὶ σπίκωσε πάνω Του ὅλο τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς του. «Ἐτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν» (Ρωμ. ε' 8). Ο Χριστὸς θυσιάστηκε γιὰ μᾶς ποὺ εἴμασταν γεμάτοι ἀμαρτίες καὶ μᾶς ἀξίζει ἡ πιὸ μεγάλη τιμωρία. Ἐδῶ βρίσκεται τὸ κέντρο τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ποὺ ξεπερνάει κάθε οὐμανιστικὴ θεωρία καὶ ἀθεμελίωτο ἄνθρωπισμό.

Ο ἄνθρωπος, λοιπόν, παίρνει ἀνυπολόγιστη ἀξία ὡς δημιούργημα τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς παιδί Του ἀπολαμβάνει τὴν ἰδιαίτερη ἀγάπη Του. Ἄν αὐτὰ τὰ διαγράφουμε, τί θὰ τοῦ δώσει ἀξία; Κανένα ἄνθρωπινο σύστημα δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἀνορθώσει. Πολὺ πετυχημένα τὸ τονίζει ὁ ἄγιος Γρηγόριος Νύσσης: «Οὐδὲν ἄνθρωπος καὶ μέγια ἄνθρωπος». Καὶ προσθέτει: «Ἄν κοιτάξεις μόνο τὴ φύση του, τίποτα δὲν ἀξίζει. Ἄν ὅμως παρατηρήσεις τὴν τιμὴν μὲ τὴν ὁποία τιμήθηκε, τότε ὁ ἄνθρωπος εἶναι κάτι τὸ πολὺ μεγάλο. Ποιά τιμὴ; Σύγκρινε τὴ δημιουργία τοῦ ἄνθρωπου καὶ τῆς δημιουργίας τοῦ φωτός... Ἐκεῖ εἶπε, γενηθήτω... Ὁ ἄνθρωπος ὅμως πῶς ἔγινε; Δὲν εἶπε ὁ Θεὸς ἀς γίνει ὁ ἄνθρωπος..., ἀλλὰ βλέπει στὸν ἄνθρωπο κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸ φῶς, ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τοὺς ἀστέρες. Η δημιουργία τοῦ ἄνθρωπου ξεπερνάει τὸ καθετί... Πλάθει μὲ τὰ χέρια Του τὸ σῶμα μας.» Οταν τὸ χῶμα κοιτάξεις, τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος; «Οταν ὅμως τὸν Δημιουργὸ σκεφθῆς, μέγια ἄνθρωπος...» «Θεόπλαστος» ὁ ἄνθρωπος! Τιμημένος μὲ ἀτίμπτην ψυχήν.

Ἄν θαυμάζουμε τὴν πλάση τοῦ ἄνθρωπου, δὲν θαυμάζουμε λιγότερο τὴν ἀνάπλασή του, τὴν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν ἀναδημιουργία του. «Οὕτως ἥγαπποσεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζῶνταν αἰώνιον» (Ιωάν. γ' 16). Τόσην ἡ ἀγάπη Του, τὸ ἐνδιαφέρον Του γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὥστε δὲν δίστασε νὰ θυσιάσει, μὲ τὸν ἐπονείδιστο θάνατο τοῦ Σταυροῦ, τὸν μονογενῆ Υἱό Του, γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἄνθρωπινου γένους.

Γεμάτος θαυμασμὸς καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος γιὰ αὐτὴ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γράφει: «Γιὰ τὸν ἄνθρωπο δημιουργήθηκε ὁ οὐρανός, γι' αὐτὸν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, γι' αὐτὸν τρέχει ἡ σελήνη καὶ ὁ ἀέρας μᾶς περιβάλλει καὶ οἱ πηγὲς ἀναβλύζουν καὶ ἡ θάλασσα ἀπλώθηκε καὶ οἱ προφῆτες ἐστάλησαν καὶ ὁ νόμος δόθηκε. Καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο ποὺ θέλω νὰ πῶ: Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ὁ μονογενῆς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἄνθρωπος. Ο Κύριός μου θυσιάσθηκε καὶ ἔχνει τὸ αἷμα Του γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἐγὼ θὰ περιφρονήσω τὸν ἄνθρωπο; Καὶ τί ἔλαφρητικὸ μπορῶ νὰ ἔχω;»

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ
εἰς τινα κώμην ἀπήντη-
σαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ
ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρ-

ρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἥραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ
ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ιδὼν εἶπεν αὐτοῖς·
πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτούς τοῖς ἵερεῦσι. Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτούς ἐκαθαρίσθησαν.
Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ιδὼν ὅτι ἱάθη, ὑπέστρεψε μετά

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ (10 ΛΕΠΡΩΝ) ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. 1ζ' 12-19 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κολ. γ' 4-11

φωνῆς μεγάλης δοξάζων
τὸν Θεόν, καὶ ἔπεισεν
ἐπὶ πρόσωπον παρὰ
τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχα-
ριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς
ἥν Σαμαρείτης. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;
Οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ
Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενής οὗτος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ·
ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

Η ΜΕΘΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

«Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν;»

Οἱ δέκα λεπροὶ πέρασαν ἀπὸ τὴν δυστυχία στὴν
εὔτυχία. Ὁ Κύριος θαυματουργικὰ τοὺς καθάρισε
ἀπὸ τὴν λέπρα. Ὅμως οἱ ἐννέα μέσα στὴν ἔξαψη καὶ
στὴν χαρὰ μέθυσαν. Καὶ ἀρχισαν νὰ παίρνουν τὸν
στραβὸ δρόμο. Καὶ ἀντὶ νὰ ζήσουν τὴν πραγματικὴν
εὔτυχία, ἔζησαν μόνο τὴν μέθη τῆς εὔτυχίας.

ΠΡΟΣΚΟΛΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΛΗ

Οἱ ἐννέα λεπροὶ πῆραν ἀπὸ τὸν Κύριο τὸ δῶρο
τῆς ὑγείας. Καὶ ποὺ πῆγαν μετά; Πῆγαν νὰ τὸ χα-
ροῦν. Ἔτρεξαν νὰ τὸ ἀπολαύσουν, νὰ τὸ γλεντίσουν.
Ἐκαναν τὸ πρῶτο βῆμα στὸν στραβὸ δρόμο. Μιὰ
καινούργια ἀρρώστια ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της. Η
παθολογικὴ προσκόλληση στὸ ύλικὸ δῶρο, ἢ ἀπο-
κλειστικὴ ἀπασχόληση μὲ αὐτὸν καὶ ἡ ἐξάρτηση τῆς
εὔτυχίας μόνο ἀπὸ αὐτό.

Παρόμοιος ὁ κίνδυνος, ποὺ παραμονεύει σὲ
ὅλους μας. Ἀποκτοῦμε κάτι. Κερδίζουμε κάτι ἀπὸ
τὰ ἀγαθὰ ποὺ θὰ νοσταλγούσαμε, ἀπὸ τὶς εὐλογίες
ποὺ εἴχαμε στερηθεῖ. Η καρδιά μας σκιρτᾷ. Η ματιά
μας θαμπώνεται καὶ ἀπορροφᾶται. Θεοποιοῦμε
τὰ ἀγαθά. Μιὰ παρόμοια θεοποίηση μ' αὐτήν, μᾶς
θυμίζει ὁ φωτισμένος ἀπόστολος Παῦλος, μὲ τὴν
φράση: «Ἄν δε θεός ή κοιλία» (Φιλιπ. γ' 19). Γίνε-
ται θεός μας τὸ στομάχι, ἡ ὑγεία, ὁ ύλικὸς πλοῦτος,
τὸ αὐτοκίνητο, τὸ ὄποιοδήποτε ύλικὸ δημιούργημα.
Η σχέση μας πρὸς αὐτὸν δὲν εἶναι σχέση ἀφεντικοῦ
πρὸς δοῦλο, ἀλλὰ σχέση δούλου πρὸς ἀφεντικό.
Μᾶς δεσμεύει. Μᾶς αἰχμαλωτίζει. Μᾶς ἀναγκάζει
νὰ τοῦ προσφέρουμε, σὰν πρὸς θεό, λατρεία.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ύλισμός. Τῆς ἐποχῆς μας ἡ ἀρρώ-
στια. Τῆς ἐποχῆς μὲ τὰ πλούσια ύλικὰ ἀγαθὰ καὶ
μὲ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὄποιοι νοσηρὰ καὶ δουλικὰ
προσκολλῶνται στὴν ύλη.

Μὴ ζητᾶτε λογική, μὴ ζητᾶτε αἰτιολόγηση. Τὸ
πάθος μας εἶναι μιὰ μέθη. Δὲν εἶναι καρπὸς μελέ-
της καὶ σταθμίσματος, ποὺ κάνει ἡ νηφάλια κρίση.
Εἶναι οἰστρος ποὺ τὸν προκαλεῖ τὸ θάμπωμα, ἡ
λάμψη τῆς ύλης. Μᾶς ἔχει νεκρώσει τὴν σκέψη. Μᾶς
ἔχει κλέψει τὴν καρδιά.

ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

Μέσα στὴν ἀλόγιστη αὐτὴν μέθη συνήθως κά-
νουμε καὶ ἔνα δεύτερο βῆμα. Φοβερότερο. Τραγι-
κότερο. Φεύγουμε μακριὰ ἀπὸ Ἐκείνον, ποὺ μᾶς
χάρισε τὴν εὔτυχία. Απομακρυνόμαστε ἀπὸ τὴν

πηγή, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀντλήσαμε τὸ όλόδροσο, κρυ-
στάλλινο, χαροποιὸν νερό.

Οἱ δέκα λεπροί, πρὶν ἀπὸ λίγο, ζητιάνοι τῆς θείας
ἀγάπης, εἶχαν στραφεῖ στὸν Κύριο. «**Ἔραν φω-
νίν**». Υψώσαν τὴν φωνὴν τους γιὰ νὰ φωνάξουν. Γιὰ
νὰ τοῦ παρουσιάσουν, ὅπως ἔνιωθαν, τὸν πόνο τῆς
καρδιᾶς τους. Καὶ νὰ ίκετεύσουν καὶ νὰ ζητήσουν
τὴν λύτρωση: «**Ἴποσοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς**».

Ἐμπρός στὸν σπαραγμὸ καὶ τὴν κραυγὴν τοῦ θρή-
νου τους ὁ Κύριος μὲ μιὰ του προσταγὴ ἔδιωξε ἀπὸ
τὰ ταλαιπωρημένα σώματα τὰ στίγματα τῆς λέπρας.
Τοὺς χάρισε τὴν δύναμην νὰ κινθοῦν, νὰ ἐργαστοῦν,
νὰ δώσουν καὶ νὰ πάρουν χαρά.

Οἱ ἐννέα ἀπὸ αὐτούς, πῆραν τὸ δῶρο καὶ ἔφυ-
γαν. Εφυγαν μακριὰ ἀπὸ τὸν εὐεργέτην. Μέσα στὴν
εὔτυχία τους τὸν λησμόνησαν. Σὰν νὰ μὴν ἦταν
Ἐκείνος ὁ πρόξενος τῆς χαρᾶς τους. Καὶ σὰν νὰ μὴν
μποροῦσαν νὰ ζήσουν κοντά του πιὸ ἔντονη καὶ
πιὸ ὅμορφη τὴν χαρά τους.

Ἡ φυγὴ ἀπὸ τὸν εὐεργέτην Χριστό, σοβαρὸ σύ-
μπτωμα τῆς μέθης. Παίρνουμε ἀπὸ τὰ χέρια του,
καὶ μόνο ἀπὸ αὐτά, τὶς εὐλογίες. Μερικὲς μάλιστα
φορεῖς σὲ μιὰ ἀρρώστια, μὲ ἔνα κίνδυνο, σὲ μιὰ
οἰκονομικὴ στενοχώρια, ἀφοῦ μὲ δάκρυα καυτερὰ
τὶς ζητήσουμε. Καὶ μετὰ φεύγουμε. Δὲν θέλουμε νὰ
τὸν βλέπουμε. Οὕτε νὰ ἔχουμε ἐπαφὴ μαζί του. Φεύ-
γουμε μακριὰ νὰ χαροῦμε τὴν εὔτυχία μας σὲ μιὰ
τραγικὴ καὶ ἀθλια ἀπομόνωση. Χωρὶς τὴν παρουσία
καὶ τὴν γλυκιὰ σκιὰ Ἐκείνου ποὺ μᾶς τὴν χάρισε.

Καὶ ὁ Θεός μένει, ἐπαναλαμβάνοντας μὲ ἔντονο
τρόπο τὸ παράπονο, ποὺ εἶχε διατυπώσει γιὰ τὸν
ἐκλεκτὸ του λαὸ τὴν παλιὰ ἐποχήν: «**Ἐφαγεν Ίακώβ
καὶ ἐνεπλόσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημέ-
νος, ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη καὶ ἐγκατέλιπε τὸν
Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν καὶ ἀπέστη ἀπὸ
Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ**» (Δευτερον. λβ' 15).

Ἡ φυγὴ μας ὅμως αὐτὴν δὲν συντελεῖ στὴν
όλοκλήρωση καὶ στὴν ἀδιάκοπη ἀπόλαυση τῆς
εὔτυχίας μας. Φέρνει πέρα ώς πέρα τὸ ἀντίθετο
ἀποτέλεσμα. Τὴν ἀκρωτηριάζει. Τὴν πληγώνει. Μιὰ
εὔτυχία, χωρὶς τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, εἶναι φτενὴ
καὶ παροδική. Αὔριο τὴν διαδέχεται ὁ κορεσμὸς
καὶ ἡ ἔξοικείωση. Τὴν χορταίνουμε. Παύει νὰ μᾶς
εὐχαριστεῖ. Καὶ ἴσως, κάποτε, μᾶς προκαλέσει καὶ
τὴν ἀπδία.

«Ἐγένετο ἐν τῷ ἔγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαπιῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπο-

**ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΥΦΛΟΥ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιη' 35-43
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α' Τιμ. α' 15-17**

με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν, ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω; ο δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παρασχῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἤκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰδών ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ».

ΤΙ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΣΟΥ ΚΑΝΩ;

«Τί σοι θέλεις ποιήσω;»

Ο Κύριος ἔμπαινε μὲ τὴν συνοδεία του στὴν Ἱεριχώ. Η ἐμφάνισή του δὲν ἦταν ἔνα τυχαῖο γεγονός γιὰ τὴν μικρὴν πόλην. Σήμανε συναγερμό. Ο θόρυβος τῶν πολλῶν κέντρισε τὸ ἐνδιαφέρον ἐνὸς τυφλοῦ. Ρώτησε καὶ ἔμαθε. Τοῦ εἶπαν πῶς «**Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται**». Ἀμέσως ἀρχισε νὰ φωνάζει: «**Ιησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με**». Οἱ πολλοὶ τὸν διέταξαν νὰ σωπάσει. Μὰ αὐτὸς μὲ περισσότερη δύναμη ἔξακολούθησε νὰ ἰκετεύει: «**υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με**». Ο Ιησοῦς τὸν ἄκουσε. Στάθηκε. Διέταξε νὰ τὸν φέρουν μπροστά του. Καὶ μὲ τόν ἀγάπης τὸν ρώτησε: «**Τί σοι θέλεις ποιήσω;**» Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω; «**Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω**», ἀπάντησε μὲ ἔνα βαθὺ ἀναστεναγμὸν τυφλός. Καὶ ὁ Ιησοῦς χωρὶς καμὶα χρονοτριβὴ διέταξε: «**Ἀνάβλεψον**». Ἀμέσως τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ ἀνοιξαν. Χάρηκε τὸ φῶς. Χάρηκε τὴν δημιουργία. Χάρηκε τοὺς ἀνθρώπους.

ΔΕΝ ΞΕΡΩ!

Ἄν αὐτὴ τὴν στιγμὴν ὁ Κύριος στεκόταν μπροστὰ στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς χωριστὰ καὶ μᾶς ὑπέβαλλε τὴν ἐρώτησην «**τί σοι θέλεις ποιήσω;**» ἄραγε τί θὰ εἴχαμε νὰ τοῦ ἀπαντήσουμε; Ἄν μᾶς ἔλεγε: «Παιδί μου, τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;» «**Αἴτησαι παρ’ ἐμοῦ καὶ δώσω σοι**», ποιὰ εἶναι τὰ αἰτήματα, ποὺ θὰ διατυπώναμε;

Ἄμφιβάλλετε, πῶς μερικοὶ ἀπὸ μᾶς δὲν θὰ εἴχαν νὰ τοῦ ποῦν ἀπολύτως τίποτε; Θὰ στέκονταν μπροστά του μὲ ἀπορία, θὰ τὸν κοίταζαν ἐκστατικὰ καὶ μετὰ ἀπὸ μιὰ παύση ἀμπυχανίας καὶ ταραχῆς, θὰ τοῦ ἔλεγαν: «Κύριε μου, Κύριε, δὲν ἔχω τί νὰ σοῦ πῶ. Δὲν ξέρω τί νὰ σοῦ ζητήσω».

Ἡ σκηνὴ αὐτὴ δὲν εἶναι μιὰ ὑποθετικὴ σκηνὴ, ποὺ θὰ μποροῦσε κάποτε νὰ συμβεῖ, ἀν ὁ Κύριος παρουσιαζόταν μὲ ὅλη τὴν λάμψη τοῦ θεϊκοῦ μεγαλείου του μπροστά μας. Ὁ Κύριος μᾶς τὸ παραγγέλλει σαφῶς: «**αἴτετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε**» (Ματθ. ζ' 7). Ζητάτε ἀπὸ μένα καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω ἀπὸ τὴν δύναμίν μου καὶ ἀπὸ τὰ ἀγαθά μου.

Καὶ ὅμως ἔμεῖς δὲν ἀφιερώνουμε λίγο ἀπὸ τὸν χρόνο μας στὸ νὰ τοῦ μιλήσουμε καὶ νὰ τοῦ φανερώσουμε τὶς ἀνάγκες μας. Ή καὶ ὅταν στεκόμαστε στὴν στάση τῆς προσευχῆς, νιώθουμε τόσο φτωχὴ τὴν καρδιά μας καὶ τόσο ἀδύναμα τὰ χεῖλη μας. Δὲν ἔχουμε τί νὰ πούμε. Δὲν ἔρουμε τί αἰτήματα νὰ διατυπώσουμε. Καί, ἢ κάνουμε ἔνα μόνο σταυρὸν καὶ δίνουμε στὸν ἑαυτό μας πιστοποιητικό, πῶς ἔξαντλησε τὴν προσευχὴν ἢ λέμε μπυχανικὰ δυὸς λόγια καὶ βιαζόμαστε νὰ φθάσουμε στὸν ἐπίλογο, στὸ «ἀμήν».

Ἡ συμπεριφορά μας αὐτὴν ἔχει ἔνα βαθύτερο αἴτιο. Δὲν μπορέσαμε νὰ συνειδηποιήσουμε τὶ σημασία ἔχει τὸ νὰ φέρουμε τὰ καθημερινά μας θέματα καὶ τὶς καθημερινές μας ἀγωνίες στὸν Κύριο. Τί σημαίνει τὸ νὰ ἀξιωνόμαστε νὰ στεκόμαστε μπροστά του, νὰ τοῦ μιλᾶμε, νὰ τοῦ ἐκθέτουμε ὅ, τι μᾶς ἀπασχολεῖ. Ἄν αὐτὸς τὸ καταλαβαίναμε, τότε η ἀναφορά μας σ’ Ἐκεῖνον θὰ ἦταν συχνὴ καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς συνομιλίας μας θερμὸ καὶ ζωντανό.

ΤΑ ΘΕΛΩ ΟΛΑ

Ύπάρχει καὶ ἡ δεύτερη ἀκριβῶς ἀντίθετη τάση, ποὺ εἶναι καὶ αὐτὴν ἐξ ἵσου σοβαρὸ σφάλμα. Μπορεῖ στὴν ἐπικοινωνία μας μὲ τὸν Θεό νὰ λέμε καὶ μάλιστα πολλά, χωρὶς ὅμως κανένα είρμοδ καὶ κανένα νόημα. Εἴτε γιατὶ δὲν σκεπτόμαστε σοβαρὰ πρὶν ἀρχίσουμε νὰ μιλᾶμε στὸν Δημιουργὸ μας καὶ Κύριο, εἴτε γιατὶ μᾶς ἔχουν ἐντυπωσιάσει μερικὰ φτηνὰ πράγματα τῆς γῆς, τὰ κάνουμε, αὐτὰ καὶ μόνο, περιεχόμενο τῆς αἰτίσεώς μας.

Μὴν ποῦμε πῶς εἶναι σπάνιο τὸ φαινόμενο. Ἰσως εἶναι πολὺ πιὸ συχνό, ἀπὸ ὅσο τὸ σκεπτόμαστε. Μπορεῖ νὰ ζητήσουμε χρήματα πολλά, γιὰ μιὰ σπάταλη χρήση καὶ κατάχρηση. Μπορεῖ νὰ ἀπαιτήσουμε γύνινες ἐπιτυχίες καὶ ἀνθρώπινες προβολές. Μπορεῖ -ἀκόμα χειρότερο- νὰ ἐπικαλεστοῦμε συμμαχία στὸ κακὸ καὶ προσυπογραφὴ τῶν πονηρῶν ἢ ἐκδικητικῶν ἀποφάσεων, ποὺ ἀνεβαίνουν μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μας.

‘Οπωδόνποτε δὲν χρειάζεται πολλὴ σκέψη γιὰ νὰ καταλάβει κανεὶς πῶς μιὰ τέτοια ἰκεσία εἶναι ἀπαράδεκτη καὶ δὲν γίνεται καθόλου δεκτὴ στὸν θρόνο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. «**Αἴτετε καὶ οὐ λαμβάνετε**», λέει ὁ ἀδελφόθεος Ιάκωβος, «**διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσπετε**» (Ιάκ. δ' 3). Καὶ ὁ Κύριος δείχνει τὴν ἀποστροφὴν του μὲ ὅσα λέει στὴν ἐπὶ τοῦ Όρους ὄμιλία του: «**Προσευχόμενοι μὴ βαττολογήσπετε ὥσπερ οἱ ἔθνικοι· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῷ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται**» (Ματθ. σ' 7). Η πολυλογία, ή γεμισμένη μὲ ἀνάξιο λόγου περιεχόμενο εἶναι μιὰ ὄλοκάθαρη εἰδωλολατρία.

‘Ο τυφλὸς εἶχε διατυπώσει ἔνα συγκεκριμένο αἴτημα στὸν Κύριο. Ήταν τὸ πιὸ σοβαρὸ πρόβλημα, ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσε. Καὶ πῆρε ἀμέσως τὴν ἀπάντησην: «**ἀνάβλεψον**». Οταν μὲ ἔνα τέτοιο τρόπο ἀναφέρουμε καὶ μεῖς στὸν Ιησοῦ μας καὶ Κύριο τὰ μεγάλα καὶ οὐσιαστικὰ αἰτήματά μας, Εκεῖνος θὰ σκύβει μὲ τὴν ἀγάπη του, γιὰ νὰ μᾶς ἀπαντάει καὶ νὰ μᾶς λυτρώνει.

Mή xάνουμε τὸ ἡθικό μας

“Ενα σύνθημα ποὺ ἀξίζει νὰ τὸ ἔχει κανεὶς ὁδηγὸ στὴ ζωὴ του. Θὰ τὸν βοηθήσει ἀποφασιστικὰ καὶ στὶς πιὸ κρίσιμες στιγμές. Δὲν θὰ τὸν ἀφήσει νὰ ἐγκαταλείψει τὸν ἄγώνα, μάλιστα στὶς ὕρες τῆς ἀποθαρρύνσεως. Ἄν εἶναι ἀπαραίτητο στὸν μαχητὴ τοῦ μετώπου, εἶναι τὸ ἕδιο χρήσιμο καὶ στὸν ἄγωνιστὴ τῆς καθημερινῆς βιοπάλης, στοὺς κοινωνικούς, ἀλλὰ καὶ στοὺς πνευματικοὺς στίβους: «Τὸ νὰ xάσεις μιὰ μάχη δὲν σημαίνει, πὼς ἔχασες τὸν πόλεμο».

Πρόκειται γιὰ ἔνα σύνθημα μὲ πολὺ σοφία καὶ ἀπέραντο δυναμισμό. Xάσαμε μιὰ μάχη στὴν καθημερινή μας ζωὴ, στοὺς στόχους καὶ στὶς προοπτικές μας; Αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς xάσαμε καὶ τὸν πόλεμο. Σὲ μιὰ ἐπιχείρηση μιὰ ἓπτα ποτὲ δὲν εἶναι ὀριστική. Εἶναι καὶ ἀναστρέψιμη καὶ ἀνατρέψιμη. Υπάρχει πάντα ἡ ἀντεπίθεση. Ανασυντάσσουμε τὶς δυνάμεις καὶ ἔναντερδίζουμε τὸ xαμένο ἔδαφος. Ἀρκεῖ νὰ μὴn xάσουμε τὸ ἡθικό μας, τὸ θάρρος μας, τὴν αἰσιοδοξία μας, τὴν πίστη μας στὴν προστασία καὶ συμπαράσταση τοῦ οὐράνιου Πατέρα μας.

Τί σημαίνουν αὐτά; Υστερά ἀπὸ τὸ xάσιμο μιᾶς μάχης δὲν πετάμε τὰ ὅπλα, δὲν σηκώνουμε τὰ xέρια καὶ δὲν ἐγκαταλείπουμε τὸν ἄγώνα. Καταστρώνουμε νέα σχέδια. Ἔξετάζουμε τὰ αἰτία τῆς ἀποτυχίας. Ἐπισημαίνουμε τὰ λάθη ποὺ ἔγιναν, γιὰ νὰ μὴn ἐπαναληφθοῦν. Οπλιζόμαστε μὲ πίστη καὶ προγευόμαστε ἀπὸ τῷρα τὴν νίκην.

Συναντήσαμε μιὰ ὄποιαδήποτε ἀποτυχία, γιατὶ ὅχι καὶ ἀποτυχίες; Μιὰ ἀρρώστια, ἵσως καὶ σοβαρή, ποὺ ἤλθε ἀναπάντεχα νὰ ἀνατρέψῃ σχέδια καὶ προοπτικὲς μεγάλες; Ολα ἔχουν τὸν πόλεμον. Καὶ τότε ἡ στενοχώρια, ἡ ἀπογοήτευση ἤλθαν νὰ ἐγκατασταθοῦν σὰν μόνιμοι ἔνοικοι, μέσα στὴν πικραμένη μας ψυχή. Τῷρα πιὰ ἔνας ψιθυρος ἀπελπισίας ἀκούγεται μόνο: Δὲν γίνεται πιὰ τίποτα. Μέχρις ἐδῶ ξέπανταν...

Νὰ ὁ κίνδυνος. Οχι ἡ ἀποτυχία. Ή ἀπογοήτευση. Η λαθεμένη τοποθέτηση ἀπέναντι στὴν ἀποτυχία, στὴ δυσκολία, στὴν ἀντιξότητα. Αποσμονήσαμε, πὼς οἱ δυσκολίες δὲν εἶναι γιὰ νὰ μᾶς σταματοῦν. Δὲν εἶναι γιὰ νὰ μᾶς παραλύουν. Εἶναι γιὰ νὰ μᾶς παρακινοῦν σὲ δράσην. Νὰ ἐντείνουν τὶς προσπάθειές μας. Ἀκόμα περισσότερο. Εἶναι γιὰ νὰ μᾶς πεισματώνουν στὸν ἄγώνα, γιὰ νὰ γινόμαστε πιὸ μαχητικοί, ἀνυποχώρητοι.

Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τὸ λησμονοῦμε. Οἱ γενναῖοι δὲν θὰ φανοῦν στὶς εὐκολίες. “Οταν ὅλα εἶναι ρόδινα.” Οταν τὰ γεγονότα μᾶς ἔρχονται ὅπως τὰ θέλουμε. Οἱ xαρακτήρας δὲν xαλυβδώνεται xωρὶς σκληρὴ προσπάθεια, xωρὶς ἀντιξότητες. Ο πολεμιστὴς στὴν μάχη ἀναδεικνύεται καὶ ὁ καπετάνιος στὴν τρικυμία. Τότε δείχνουν τὴν ἀξία τους, τὴν ἀντοχή τους, τὸν δυναμισμό τους.

Ἄν εἶναι φτιαγμένοι γιὰ μεγάλα καὶ γιὰ δύσκολα. Αὐτὰ ποὺ θέλουν τόλμη, ἀποφασιστικότητα, ύπομονὴ καὶ ἐπιμονή.

Ποιός μᾶς εἶπε, πῶς τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα δὲν μεταβάλλονται. Νὰ τὰ βελτιώσουμε. Νὰ xρησιμοποιήσουμε τὰ λάθη μας, τὶς ἀποτυχίες μας γιὰ ἔνα καινούργιο ξεκίνημα. Δὲν εἶναι δύσκολο. Ἀρκεῖ νὰ τὸ πιστέψουμε, πῶς τὸ καθετὶ ἀλλάζει, ἀφοῦ ἐμεῖς ἀλλάζουμε νοοτροπία καὶ τακτική. Καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο νὰ μὴn λησμονοῦμε τὴν προτροπὴν τοῦ πολυδοκιμασμένου Ἀποστόλου μας, τοῦ Παύλου: «Πάντα ἴσχυω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ» (Φιλιπ. δ' 13).

Λοιπόν, οἱ ἀποτυχίες, οἱ διαφεύσεις τῶν ἔλπιδων, οἱ δυσκολίες δὲν εἶναι γιὰ νὰ μᾶς ἀποθαρρύνουν. Εἶναι γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ ἀποδεσμευθοῦμε ἀπὸ τὴν ψευδαντάρκεια καὶ τὴν ματαιοδοξία μας. Μποροῦν νὰ μᾶς ἀνοίξουν νέους δρόμους. Πόσο δίκαιο εἶχε κάποιος φιλόσοφος ποὺ εἶπε ὅτι δὲν θὰ ἔταν ἀνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ ποτὲ του δὲν γνώρισε τὴν ἀποτυχία. Μονάχα ἐκεῖνος ποὺ δὲν κάνει τίποτα δὲν κάνει λάθη καὶ δὲν ἔχει ἀποτυχίες.

«Κοπιώ ἀγωνιζόμενος...» (Κολασ. α' 29) γράφει ὁ ἀπόστολος Παύλος καὶ μᾶς καλεῖ νὰ τὸν μημηθοῦμε. Χρέος μας ὁ ἄγώνας. Χωρὶς ἄγώνα ύπαρχει μόνο ἄγωνία καὶ ἀγονία. Ο ἄγώνας, ὁ ἀδιάκοπος καὶ ἀνυποχώρητος εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη νίκη. Ο πιστός, ὅρθιος ἢ πεσμένος, εἶναι ἄγωνιστής. Σηκώνεται καὶ προχωρεῖ. Τίποτα δὲν ἀνακόπτει τὴν πορεία του. Καὶ ἀν xάσει μιὰ μάχη, δὲν δειλιάζει. Στόχος του νὰ μὴn xάσει τὸν πόλεμο. Καὶ αὐτὸ σημαίνει ἄγώνας μέχρι τέλους, σὲ ὅλα τα πεδία τῆς μάχης.

‘Ορθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

“Οργανὸν Ἀδελφότητος Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μίνα.

Ἐκδότης: Αδελφότης Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 351, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντής Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ανδραΐδης 7, 136 71 Χαμόγυλο - Ακαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

‘Η ἀνανέωση τῆς ἐπίσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (10 €)

μπορεῖ νὰ γίνει μὲ τοὺς ἔξης τρόπους:

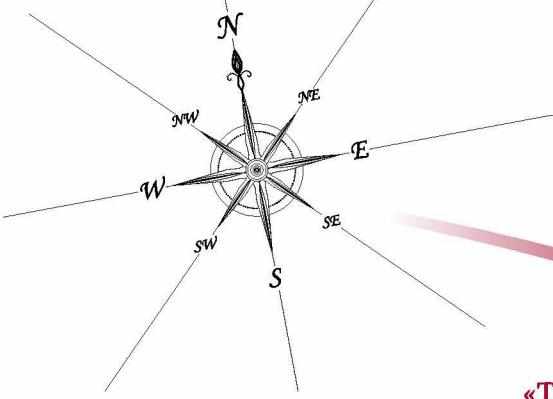
- Μὲ κατάθεση στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, στὸν λογαριασμὸ ποὺ διατηρεῖ ἡ Ἀδελφότητα ὑπὲρ ἀριθμ.: **132/296000-13 (IBAN: GR1501101320000013229600013)**, δικαιούχος: Ἀδελφότης Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ». Στὴν αἰτιολογία νὰ ζητᾶτε νὰ σημειώνεται ρητῶς τὸ δύνοματεπώνυμο τοῦ συνδρομητὴ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ περιοδικοῦ (ΖΩΗ).
- Στὰ βιβλιοπωλεῖα «ΖΩΗ» (Καρύτση 14, Αθῆνα καὶ Αγ. Σοφίας 41, Θεσσαλονίκη) καὶ συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεῖα
- Στὸ γραφεῖο τοῦ περιοδικοῦ: **Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆνα**
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ἐντυπο ταχυπλορωμῆς ποὺ συναποστέλλεται ἀνὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα γιὰ δύος εἴκοσι ὥρεις
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ (Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆνα). Προβλέπεται ἐπιβάρυνση μὲ ταχυδρομικὴ τέλη
- Σὲ κατὰ τόπους συνεργάτες καὶ ἀντιπροσώπους, οἱ ὄποιοι θὰ κόρουν σχετικές ἀποδείξεις.

‘Η ἀνανέωση τῆς ἐπίσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (25 €) / Κύπρου (15 €)

μπορεῖ νὰ γίνει μόνο μὲ κατάθεση στὴν τράπεζα:

IBAN: GR1501101320000013229600013

BIC/Swift Code: ETHNGRAA

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ (1547 - 1622)

1

«Τῆς Ζακύνθου ὁ γόνος»

Γόνος καὶ θρέμμα τῆς Ζακύνθου ὁ ἄγιος Διονύσιος, ὁ σημερινὸς προστάτης καὶ πολιοῦχος της. Γεννήθηκε στὸ πανέμορφο νησὶ τοῦ Ιονίου στὰ 1547. Τὸ κοσμικό του ὄνομα ἦταν Γραδενῆγος ἢ Δραγανῆγος Σιγοῦρος. Πατέρας του ὁ Νούκιος Σιγοῦρος καὶ ἡ μητέρα του ἡ Παυλίνα.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Σιγούρων, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴν Νορμανδία, κατέβηκε στὴν Ἰταλία κι ἀπὸ ἐκεῖ πέρασε στὴν Ζάκυνθο.

Στὸ νησὶ ἀπὸ τὰ 1484 ἔντονη καὶ παντοδύναμη ἡ Ἐνετικὴ κυριαρχία. Αὐτὸ δὲ κρατήσει ὡς τὰ 1797. Ὁ πατέρας Σιγοῦρος παίρνει μέρος καὶ ἀνδραγαθεῖ στοὺς Βενετοτουρκικοὺς πολέμους, ὅπως καὶ οἱ πρόγονοί του. Γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τους αὐτὲς ἡ Γαλνονοτάπη Βενετία τοὺς παρεχώρησε κτήματα στὰ Ν.Δ. τοῦ νησιοῦ καὶ τοὺς περιέλαβε στὸ βιβλίο τῶν εὐγενῶν (Libro d' oro).

Ἀπὸ τὸν κορμὸ τῶν Σιγούρων οἱ περισσότεροι ἔγιναν ὄρθδοξοι. Ὁρθόδοξος καὶ ὁ πατέρας τοῦ ἄγιου, ἀφοῦ καὶ ἡ Παυλίνα, τὸ γένος Βάλβη ἦταν γνήσια Ἑλληνίδα, ἀφωσιωμένη στὴν πίστη τῶν πατέρων της.

Ἀπὸ τὸ γάμο τους γεννήθηκαν τρία παιδιά, ὁ Δραγανῆνος, ὁ Κωνσταντίνος καὶ ἡ Σιγούρα.

Ἡ Ἑλληνίδα μάννα ἀφοσιώθηκε στὴν ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν της καὶ ὑπέμενε μὲ καρτερία τὴν ἀπουσία τοῦ συζύγου σὲ ἐκστρατεῖες καὶ πολεμικὲς περιπέτειες. Ὁμως κι ὁ πατέρας δὲν ἀπορροφήθηκε τελείως ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν. Ἡ μόρφωση τῶν παιδιῶν του καὶ ἴδιως τοῦ πρωτογοῦ του τὸν ἀπασχόλησε σοβαρὰ ἀπὸ πολὺ νωρίς.

Μέχρι τὸ 1953, τὸ χρόνο ποὺ ὁ μεγάλος σεισμὸς καὶ ἡ πυρκαϊὰ κατέστρεψαν τελείως κι ἀποτέφρωσαν τὸ Ἀρχειοφυλάκιο Ζακύνθου, σωζόταν ἐκεῖ συμβόλαιο τοῦ πατέρα τοῦ Ἅγιου μὲ τὸν λόγιο «ἀναγνώστη» Νικόλαο Καιροφύλα, μὲ ἡμερομηνία 27 Ὁκτωβρίου 1557. Στὸ συμβόλαιο αὐτὸ δὲ τὸ Καιροφύλας ἀνελάμβανε νὰ διδάξει τὸν δεκάχρονο τότε Δραγανῆγο «τὰ γράμματα τῆς Ἐκκλησίας»: «1557, ἡμέρα 27 Ὁκτωβρίου μηνὸς. Τὴν σήμερον ὁ κυρ-Νοῦτος Σιγοῦρος ἐσυμφώνησε μὲ τὸν κυρ-Νικόλαν ἀναγνώστη Καιροφύλαν, ἵνα ὀφείλη νὰ μαθητεύσῃ τὸ παιδί του, ὃνόματι Δραγανῆνος, χρόνων δέκα, τὰ γράμματα τῆς Ἐκκλησίας, ἥγουν Προσιωπακόν, Ὁκτώχον, Ψαλτήριον, Ἀπόστολον καὶ γράψιμον, νὰ γράφῃ καὶ νὰ διαβάζῃ ἀνεμποδίστως, ὡς ἔθος ἐστὶ τῶν διδασκάλων, καὶ νὰ δώσῃ τοῦ διδασκάλου διὰ

τὸν κόπον του φλονυριὰ ἐπτά».

Ἡταν τὰ χρόνια, ποὺ τὰ ἱερὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας ἦταν τὰ πρῶτα βιβλία, ποὺ ἔπαιρναν στὰ χέρια τους τὰ Ἑλληνόπουλα. Ἔτσι μέσα ἀπὸ τὴν Ὁκτώχον, τὸ Ψαλτήρι, καὶ τὸν Ἀπόστολο, δὲν μάθαιναν μόνο ἀνάγνωσην καὶ γραφὴν καὶ ἱερὴ ἴστορία, ἀλλὰ ρουφοῦσαν καὶ τὶς θεῖες ἀλήθειες μέσα ἀπὸ τὰ ἱερὰ κείμενα.

Ὁ Δραγανῆγος, παιδὶ μὲ ὅρεξη γιὰ γράμματα καὶ ζῆπο γιὰ μόρφωση, δὲν περιορίστηκε στὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευση μὲ δάσκαλο τὸν ἀναγνώστην κυρ-Νικόλαο Καιροφύλα. Ἀκολούθησε καὶ ἀνώτερες σπουδὲς «κατ' οἶκον» μὲ θεοσεβεῖς καὶ μορφωμένους δασκάλους. Δὲν φαίνεται νὰ σπούδασε ἔξω ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο, ἀν καὶ εἶχε ὅλη τὴν οἰκονομικὴν ἀνεσην καὶ τὴν εὐκαιρία νὰ ἐγκατασταθεῖ στὴν Βενετία, ἐκεῖ ὅπου ἦταν καὶ ὁ τόπος, ἀπ' ὅπου καταγόταν ἡ μητέρα του. Ἰσως καὶ νὰ θεώρησε περιπτὸ δὲν τέτοιο ξενιτεμό, ἀφοῦ ἡ Ζάκυνθος, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦταν καταφύγιο ἢ πέρασμα διαπρεπῶν λογίων, ποὺ πήγαιναν ἢ γύριζαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη.

Μαθαίνει τὴν ἀρχαία Ἑλληνική, τὴν λατινική καὶ τὴν ἰταλικὴ γλῶσσα καὶ τώρα εἶναι σὲ θέση νὰ κατανοήσει πληρέστερα τὰ κείμενα τῆς Ἅγιας Γραφῆς καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡταν τόσο ἡ ἔλξη πρὸς αὐτὰ τὰ κείμενα, ποὺ καταπιάστηκε καὶ μὲ σχόλια σ' αὐτά. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξέρει ποιοὶ κραδασμοὶ τῆς καρδιᾶς του περνοῦσαν μέσα σ' αὐτὰ τὰ μελετήματα καὶ τί δυνατὰ καὶ ύψηλὰ φτερουγίσματα κατάφερνε μὲ τὴ σκέψη του.

Σκύβοντας πάνω ἀπὸ τέτοιες πηγές, ἐκεῖνο ποὺ κέρδιζε ὁ ἔφοβος Δραγανῆγος δὲν ἦταν οἱ γνώσεις. Ἡταν ἡ πνευματικὴ ώριμότητα καὶ ἡ γνήσια εύσεβεια, ποὺ εἶναι σχέση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου.

Μὲ τοῦτα τὰ ἐφόδια φθάνει στὴν κρίσιμη ὥρα: Στὸ σταυροδρόμι, ὅπου κάθε νέος ἀνθρωπὸς διαλέγει τὸν δρόμο του στὴν ζωὴν. Μπροστὰ στὸ νεαρὸ Δραγανῆγο τὸ σταυροδρόμι ὑψώνει ἔνα δίλημμα: «Ἔχει νὰ διαλέξει ἀνάμεσα σὲ μιὰ ἔξασφαλισμένη θέση στὸ ἀρχοντολόῃ τῆς Ζακύνθου, μὲ πλούτη, ἀπολαύσεις, μὲ κερδοφόρα ἐμπόρια σὲ θάλασσες καὶ σὲ στεριές, μὲ ἐπιρροὴ δίπλα στοὺς δυνατοὺς κι ἀνάμεσα σὲ κάποιον ἄλλο κόσμο, τὸν κόσμο τοῦ Θεοῦ θελάματος, ποὺ εἶναι παράδεισος τερπνὸς ἐπὶ τῆς γῆς, μὲ τὶς δικές του ἀπολαύσεις καὶ τὰ δικά του ἀνεκτίμητα πλούτη.

(Συνεχίζεται)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΑ... ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Η Μαλέζα Έπιτροπος της Κομισιόν για τὴν Ισότητα Έλένα Ντάλι κυκλοφόρησε ἔνα ἔγγραφο 32 σελίδων ποὺ προορίζοταν νὰ ἀποτελεῖ τὸν νέο κώδικα ἐπικοινωνίας τῆς Εύρωπαικῆς Έπιτροπῆς, μὲ στόχο μιὰ ἐπικοινωνία χωρὶς ἀποκλεισμοὺς καὶ διακρίσεις στοὺς θεσμοὺς τῆς Εύρωπαικῆς Ένωσης. Τὸ σημεῖο ποὺ προκάλεσε τὶς πιὸ ἀλγεινὲς ἐντυπώσεις εἶναι ὡς σύσταση νὰ ἀποφεύγεται ἐφεξῆς ὅποιαδήποτε ἀναφορὰ στὰ Χριστούγεννα, μὲ τὸ σκεπτικὸ δτὶ... δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται ως δεδομένο δτὶ δῆλοι οἱ ἄνθρωποι ἑορτάζουν τὶς χριστιανικὲς ἑορτές. Τὸ ἔγγραφο προκάλεσε ἔντονες ἀντιδράσεις, ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸ Βατικανό, ἐνῷ ἡ Ιταλικὴ ἐφημερίδα *Il Giornale* ἔφθασε νὰ κάνει λόγο γιὰ ἀπόπειρα «ἀκύρωσης τῶν Χριστουγέννων». Τελικὰ τὸν Δεκέμβριο, ἡ Εύρωπαική Έπιτροπὴ ὑποχρεώθηκε νὰ ἀνακαλέσει τὸ ἐπίμαχο ἔγγραφο. «Ολα αὐτὰ γεννοῦν, βεβαίως, εὐλογο προβληματισμό.» Ισως τελικὰ αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ γίνει εἶναι, ἀπλούστατα, νὰ θυμηθοῦμε τὶς εἶναι αὐτὸ ποὺ ἑορτάζουμε. Διότι, ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἔχουμε ἀλλοτριωθεὶ ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα. Οἱ εἰκόνες ποὺ ἔχουν τὰ παιδιά μας γιὰ τὰ Χριστούγεννα μοιάζουν μὲ διαφήμιση πακέτου διακοπῶν σὲ χειμερινὰ τουριστικὰ θέρετρα τῆς βορείου Εύρωπης. Στὰ καταστήματα μὲ τὰ ἐποχιακὰ εἰδὸν βρίσκουμε εὔκολα λαμπιόνια, ἀστέρια, ἔλατα, τὸν εὐτραφῆ «Ἄγιο» τῆς Coca Cola, ἔλκυθρα, ταράνδους καὶ δτὶ ἄλλο βάζει ὃ νοῦς, ἀλλὰ γίνεται δῆλο καὶ πιὸ σπάνιο νὰ μποροῦμε νὰ βροῦμε μιὰ ἀπλ... φάτνη. Καὶ οἱ εὐχετήριες κάρτες γράφουν ἀπὸ καιρό: «Merry Xmas», δχι «Merry Christmas», ώστὲ αὐτὸ ποὺ ἑορτάζουμε τὰ Χριστούγεννα νὰ μὴν εἶναι ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ὁ ἄγινωστος Χ ἀλγεβρικῆς ἔξισώσεως. Άναγκη, πᾶσα ἀνάγκη, νὰ θυμηθοῦμε, ἐμεῖς οἱ ἴδιοι πρῶτα, τί ἑορτάζουμε.

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

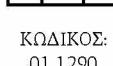
Τὸ ἐπίμαχο ἔγγραφο τῆς Κομισιόν ὁδηγεῖ μοιραῖα σὲ ἔναν προβληματισμὸ γύρω ἀπὸ τὸ τί ἀκριβῶς ἐννοοῦμε, δτὸν μιλᾶμε γιὰ πολυπολιτισμικότητα καὶ γιὰ σεβασμὸ τῆς διαφορετικότητας. Διότι οὐδεὶς βεβαίως ἀμφισβῆτε δτὶ ζοῦμε πλέον σὲ κοινωνίες περισσότερο ἢ λιγότερο πολυπολιτισμικές, καθὼς καὶ δτὶ ὁ σεβασμὸς τοῦ ἄλλου εἶναι ἀδιαπραγμάτευτος. Ἀλλὰ ἔχουν ἔξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον τὰ ὅσα ἔγραψε, μὲ ἀφορμὴ τὴν συζήτηση ποὺ προκλήθηκε, διακεκριμένος Ιταλὸς συγγραφέας καὶ ἀκαδημαϊκὸς Ἀντόνιο Σκουράτι σὲ ἄρθρο του στὸν ιταλικὴ ἐφημερίδα *Corriere della Sera*. Ο Ἀντόνιο Σκουράτι διατυπώνει τὸν ἐκτίμηση δτὶ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσο ὡς διεκδίκηση καὶ ὑπεράσπιση τῶν χριστιανικῶν μας ριζῶν, οὔτε, πολὺ περισσότερο, ὡς μὲ σεβασμὸς θρησκευτικῶν παραδόσεων διαφορετικῶν ἀπὸ τὶς δικές μας. Τὸ ζήτημα εἶναι «νὰ ἀντιληφθοῦμε δτὶ δημοκρατία σημαίνει νὰ μπορεῖ νὰ εἶναι ἐλεύθερος ὁ καθένας νὰ γίνει αὐτὸ ποὺ εἶναι. Μὲ ἀφετηρία τὸν ἴδιο τοὺς τὸν ἑαυτό, δχι τοὺς ἄλλους. Τὸ νὰ αὐταπατᾶται κανεὶς δτὶ μπορεῖ νὰ τὸ κάνει αὐτό, ἀρχίζοντας μὲ τοὺς ἄλλους, εἶναι μιὰ πράξη ἀλλοζονείας, τύφλωσης καὶ ὑπεροφήας, δχι ταπεινοφροσύνης». Καὶ καταλήγει ὁ βραβευμένος Ιταλὸς διανοπτής: «Η ἀλενθερία τῶν ἄλλων δὲν ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴ δική μας καταπίεση. [...] Η πολυπολιτισμικότητα δὲν πρέπει νὰ καταστεῖ ὁ πολιτισμὸς ὃπον στερεῖται πολιτισμοῦ».

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΣΤΗ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Τιδιάτερη δημοσιότητα γνώρισε τὸν χρόνο ποὺ ἔκλεισε ἡ ίστορία τοῦ Ίμπραημ Γιαϊλάλι, δ ὅποῖος γεννήθηκε τὸ 1974 σὲ ἔνα χωρὶς τῆς Σαμψούντας καὶ ἀνατράφηκε μέσα στὸν τουρκικὸ ἐθνικισμό, μαθαίνοντας νὰ τρέψει μῆσος γιὰ τοὺς «Ἐλληνες, τοὺς Κούρδους, τοὺς Άρμενίους καὶ τοὺς ἄλλους αὐτόχθονες λαοὺς τῆς Μικρᾶς Ασίας. Τὸ 1994 ἡ ζωὴ του ἄλλαξε ἀπότομα, ὅταν, ὑπηρετώντας ως ἐλεύθερος σκοπευτὴς στὶς τουρκικὲς εἰδικὲς δυνάμεις, ἔπεισε αἰχμάλωτος στὰ χέρια τῶν Κούρδων καὶ κρατήθηκε αἰχμάλωτος γιὰ δύο χρόνια καὶ ὀκτὼ μῆνες. «Οταν ἀπελευθερώθηκε, εἶχε πιὰ κάνει τὴν συγκλονιστικὴ ἀνακάλυψη. Δημοσιογράφοι ποὺ εἶχαν ἔλθει σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν οἰκογένειά του ἀποκάλυψαν δτὶ ὁ παπποῦς του ἦταν «Ἐλληνας καὶ λεγόταν Κωνσταντίνος, καὶ ἡ γιαγιά του Παρασκευή. Ἐλεύθερος πιά, καὶ συγκλονισμένος ἀπὸ τὴν συνταρακτικὴ ἀνακάλυψη, ὁ Γιαϊλάλι ἀποφάσισε νὰ ἀλλάξει τὸ ὄνομά του ἀπὸ Ίμπραημ σὲ Γιάννης-Βασίλης. Ἀπὸ τότε ἔγινε ἔνας ἀκτιβιστής, ἀφοσιωμένος στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀναγνώριση τῶν ἐγκλημάτων καὶ τῶν γενοκτονιῶν ποὺ ἀποτέλεσαν ἐπὶ μακρὸν ἐπίσημη πολιτικὴ τῆς Οθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ διαδόχου τῆς τουρκικοῦ κράτους. «Οπως θὰ ἥταν ἀναμενόμενο, στὴν Τουρκία βρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ ἀπειλές, διώξεις καὶ φυλακίσεις, μέχρι πού, μὲ μία ἀκόμη δίκη νὰ τὸν περιμένει, μπῆκε σὲ μιὰ βάρκα καὶ βγῆκε στὴν Αλεξανδρούπολη, ὅπου καὶ ζήτησε πολιτικὸ ἄσυλο. Ο ἴδιος εἶπε: «Εἶμαι ἀπόγονος ἐκείνων ποὺ πρὶν ἀπὸ 2800 χρόνια ἦλθαν καὶ ἰδρυσαν δῆλες τὶς πόλεις στὸν Πόντο. Καὶ ὡς ἀπόγονος αὐτῶν (τὶ εἰρωνεία), 2800 χρόνια μετά, ἔρχομαι στὸν τόπο μου, στὴν πατρίδα μου, στὴν Ελλάδα, ως φυγάς, ως πρόσφυγας. Λόγω τοῦ ἀγῶνα ποὺ ἔκανα στὴν Τουρκία γιὰ τὸν ποντιακὸ λαό, τὸν λαό μας».

ΕΞΑΡΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Σὸκ προκαλοῦν στὸν κοινὴ γνώμην τὰ δόλενα καὶ περισσότερα περιστατικὰ βίας στὰ ὅποια πρωταγωνιστοῦ ἀνήλικοι. Καὶ δὲν μιλᾶμε ἀπλῶς καὶ μόνο γιὰ τὴν τραυματικὴ ψυχολογικὴ καὶ σωματικὴ βία τοῦ σχολικοῦ ἐκφοβισμοῦ, ἀλλὰ καὶ γιὰ πραγματικὲς συμμορίες, μὲ ὅπλα καὶ ὡμὴ βία. Καὶ τὸ πρόβλημα βαίνει διαρκῶς ἐπιδεινούμενο. Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα τοῦ Αρχηγείου τῆς ΕΛΑΣ, τὸ πρῶτο ὀκτάμηνο τοῦ 2020 συνελήφθησαν σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια 129 ἀνήλικοι δράστες γιὰ βαριές σωματικὲς βλάβες καὶ συμπλοκές, ἐνῷ τὸ ἀντίστοιχο ὀκτάμηνο τοῦ 2021 οἱ ἀνήλικοι ποὺ συνελήφθησαν ἀνῆλθαν στὸν 148. Ή κοινὴ γνώμη δὲν παύει νά... ἐκπλήσσεται. Άλλα δὲν εἶναι νὰ ἐκπλήσσεται κανεὶς, ἀν ἀναλογισθεῖ πόσο μεθοδικὰ προετοιμάσθηκε ὁ κατίφορος. Πανηγυρίσαμε τὴν ἀπομάκρυνσή μας ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ τώρα δρέπονται τοὺς καρποὺς τῆς ἀποστασίας μας. «Οποιος σπέρνει θύελλες θερίζει καταιγίδες», λέει ὁ λαός. «Ετσι κι ἐμεῖς, ἀφοῦ μεθοδικὰ ἐπὶ δεκαετίες σπείραμε τὴ θύελλα τῆς ἄρνησης, θερίζουμε τώρα τὴ φοβερὴ καταιγίδα τῶν συνεπιῶν τῶν ἀσύνετων ἐπιλογῶν μας. Μήπως, ἀντὶ νά... ἐκπλησσόμαστε, θὰ ἀρμοζεὶ νὰ ἀρχίσουμε νὰ προβληματιζόμαστε τὶ κάναμε λάθος;

ΚΩΔΙΚΟΣ:

01 1290

«ΖΩΗ»
114 72 ΑΘΗΝΑ
189
παραμένει
ΤΕΛΟΣ
Τεχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Ι.Α.
Αρθροδικός